EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 191, 1 Mayıs '98

Güçlü katılım politik zayıflık

Kitlesel katılımlar yönünden güçlü politik yönden zayıf bir 1 Mayıs'ı geride bıraktık. '98 1 Mayıs'ınm bu özelliği bugünün Türkiye'sinde işçi ve emekçi hareketinin içinde bulunduğu durumun da bir bakıma iyi bir özetidir. Bir yandan tüm saldırılara, engellemelere, saptırmalara, oyalamalara rağmen yığınların kendini döne döne ortaya koyan mücadele isteği, öte yandan onu kucaklamada, ona şekil vermede, örgütlemede ve devrimci bir çizgide yönlendirmede yaşanan ve hala da giderilemeyen devrimci önderlik boşluğu. Kitlesel katılım yönünden güçlü nitelik yönünden zayıf 1 Mayıs kutlamalarından yansıyan iki yönlü gerçeklik budur.

Bu yıl 1 Mayıs birçok kentte yürüyüş ve mitinglerle kutlandı. Büyük sanayi kentlerinin yanısıra bir dizi başka kentte, bu arada Kürdistan'ın bazı kentlerinde 1 Mayıs mitingileri, kutlamaların yaygınlığına bir gösterge oldu. Birçok kentte kitle katılımı geçen yıllara göre belirgin bir biçimde daha yüksek oldu. Kutlamalara ülke çapında toplamı yüzbinleri bulan işçi ve emekçi katıldı. Bu olgu, '98 1 Mayıs'ımn güçlü yanına işaret etmektedir.

1 Mayıs bir mücadele, bir kavga günüdür. Son yıllarda içini boşaltmak, bu yönünü belirsizleştirip güçten düşürmek için harcanan tüm çabalara rağmen 1 Mayıs'ın bu politik niteliği özellikle Türkiye'de çok belirgindir. Bu nedenle kutlamalardaki yaygınlığın yanısıra katılımlardaki artış, kitlelerin içinde bulunduğu durum ve taşıdığı mücadele eğilimi açısından önemli bir veri sayılmalıdır.

Fakat öte yandan bu güçlü yöne belirgin bir zayıflığın eşlik ettiği de bir gerçektir. Canlılık ve coşku yönünden denebilir ki son yılların en zayıf ve sönük geçen 1 Mayıs kutlamalarına tanık olduk. Özellikle en büyük birkaç kentteki kutlamalar bunun göstergesi oldular. Bugün kitle hareketinde tabandan gelen ve bu tür gösterilere militan bir hava taşıyacak olan belirgin bir dinamizm henüz sözkonusu değildir. Bunun olmadığı koşullarda kutlamalara canlılığı ve coşkuyu daha çok devrimci akımların etkisi altındaki kesimler ile bir ölçüde Kürt hareketinin denetimindeki yurtsever kitle taşıyabilirdi. Oysa bu yılın 1 Mayıs kutlamalarının sonuçları bakımından en önemli özelliklerinden biri, bu kesimlerin sendikaların ve reformistlerin denetimindeki kitleden tecrit edilmesi ya da kendi yanlış politikaları sonucu tecrit olmaları oldu. Bir yandan sendika bürokrasisinin oyunları, bir yandan reformist akımların sendika bürokrasisinin izlediği politikaya pratikteki teslimiyeti, öte yandan ise geleneksel akımların kendilerini kendi elleriyle tecrite götüren yanlış politikaları, politik yönden nispeten geri kitle ile devrimci güçlerin alanlarda buluşmasını engelledi. Bu durum özellikle İstanbul'da son yılların en zayıf, en sönük ve en cansız bir 1 Mayıs kutlamasına yolaçtı. Bunun üzerinde önemle durulmalıdır.

***

1 Mayıs'ı önceleyen sürece son 5-6 ay üzerinden bakıldığında, bu yılın 1 Mayıs kutlamalarının gerek katılım gerekse coşku ve militanlık yönünden güçlü geçmesi yaygın bir beklentiydi. Kitle hareketinin özellikle Mart ayını kaplayan militan çıkışları düşünülürse, böyle bir beklentinin yersiz olmadığı görülür. Fakat ön sürece son bir ay üzerinden, 1 Mayıs için güçlü bir hazırlık ayı olması gereken Nisan ayı üzerinden bakıldığında, 1 Mayıs'ta yaşanan zayıflığın çok da şaşırtıcı olmadığı görülür. Ön hazırlık yönünden son yılların en sönük geçen bir 1 Mayıs'ına tanık olduk. Sendikalar izin almak ve bir-iki göstermelik

girişim dışında hemen hiçbir şey yapmadılar. Siyasal sorunlarda MGK üzerinden Genelkurmayın, iktisadi ve sosyal sorunlarda ESK üzerinden sermayenin ve hükümetin tam güdümüne giren sendika konfederasyonlarından başka ne beklenirdi ki diye düşünmek, bu davranışın gerisinde yatan ve yeni olan asıl unsuru gözden kaçırmak olur. Bu hainler her zaman şu veya bu biçimde sermayenin tam hizmetinde oldular. Ama bir yandan işçi tabanının özellikle ileri işçi kesimi üzerinden uyguladığı basınç, öte yandan devrimci güçlerin basıncı, geçmiş yıllarda onları 1 Mayıslar'da bir şeyler yapma zorunda bırakırdı. Oysa bu yıl, sermayenin saldırılarının bu denli pervasızlaştığı bir dönemde bir şeyler yapma ihtiyacı duymamaları, üzerlerindeki bu çifte basıncın zayıflamış olmasının bir göstergesi sayılmalıdır.

Öte yandan, devrimci ve reformist konumlarıyla sol hareket de 1 Mayıs'a ciddi bir ön hazırlık süreci yaşamadı bu yıl. 1 Mayıs afişlerinin bile ancak son birkaç gün içinde sokaklarda gözükmeye başladığı düşünülürse, bu ön hazırlığın ne denli güçsüz ve baştan savma geçtiği açıklıkla görülür. Belirgin bir 1 Mayıs atmosferinin oluşması ve onun kitleleri sarması ancak ciddi bir ön hazırlık süreci ile olabilirdi. Bunun olmaması katılımı olduğu kadar gösterilerin niteliğini de olumsuz etkilemiştir. Eğer buna rağmen son yılların en kitlesel 1 Mayıslarından birini yaşadıysak, bunun kendisi kitlelerdeki hoşnutsuzluğa ve mücadele isteğine bir göstergeden başka bir şey değildir. Aynı şekilde bu durum ciddi bir hazırlık durumunda katılımların çok daha geniş ölçekli olabileceğine de bir göstergedir.

***

İstanbul ve Kürdistan'daki kutlamaların kendine özgü göstergeleri üzerinde ayrıca durulmalıdır.

İstanbul Türkiye'deki 1 Mayıs kutlamalarının kalbidir ve kutlamaların nasıl geçtiğinin de gerçek ölçüsüdür. Oysa bu yıl İstanbul'daki kutlamalar gerek katılım, gerekse militanlık ve coşku yönünden belirgin bir biçimde zayıf geçmiştir. Bunun gerisinde birbirini tamamlayan birkaç neden var. Bunlardan ilki '96 1 Mayıs'ıyla birlikte İstanbul'daki kutlamaların devlet ve medya tarafından çok bilinçli bir tutumla terörize edilmesidir. Bunun katılımı etkilediği bir gerçektir. Nedenlerden ikincisi, sendika bürokrasisinin 1 Mayıs'ın içini boşaltmak ve kutlamaları baştan savma bir işe dönüştürmek için gösterdiği sinsi ve planlı çabadır. Üçüncü bir neden, reformist akımların gerek kendi öz konumlarından kaynaklanan pasif ve teslimiyetçi tutumları, gerekse sendika bürokrasisi ile iyi ilişkileri kollayan oportünist taktikleridir. Dördüncü bir neden ise, geleneksel küçük-burjuva devrimci çevrelerin 1 Mayıs'a sınıf ve kitle hareketinin ihtiyaçlarından değil, fakat dar grupsal kaygılardan kaynaklanan bir dargörüşlülük içinde yaklaşmalarıdır. Bu dargörüşlülüğe dayalı politika ve davranışlar, sermaye iktidarının sendika bürokrasisi desteğinde uyguladığı 1 Mayıs kutlamalarını bölme, sıradan kitle ile devrimci politizasyon içindeki kitleyi birbirinden tecrit etme, sıradan kitleyi zayıf ve ruhsuz geçen bir 1 Mayıs'a mahkum ederken, devrimcileşmiş kesimleri tecrit etme ve güç gösterisine dönüşen bir saldırıyla dağıtma taktiklerine görülmemiş kolaylıklar sağlamıştır.

Kürdistan'daki kutlamaların kendine özgü yanı ise, emekçi dinamiğinin kendini daha belirgin bir biçimde göstermesine vesile olmasıdır. Tüm baskı, terör ve yasaklamalara rağmen, Kürdistanlı emekçiler Türkiye'deki kitle hareketliliğine paralel çıkışlar yapmaktadırlar. Aralık ve Mart ayındaki kamu çalışanları hareketliliğinin ardından, 1 Mayıs bunun yeni bir örneğini sunmuştur. Son Newroz kutlamalarının belirgin emekçi kitle yapısı da düşünüldüğünde, bu olgu daha bir önem kazanmaktadır. Kürdistanlı kent emekçileri şahsında ulusal dinamik ile sınıfsal dinamik gitgide daha belirgin bir biçimde içiçe geçmekte, bu özellik onu metropollerdeki kitle dinamikleriyle dolaysız olarak buluşturmaktadır. Kürt hareketinin bugünkü çıkmazdan kurtulabilmesi ve kendisini gerçek bir devrimci çözüm doğrultusunda ilerletebilecek emekçi dinamikleriyle buluşabilmesi açısından apayrı bir önem taşıyan bu olgu üzerinde önümüzdeki dönemde daha dikkatle durmak gerekecektir.

EKİM

1 Mayıs ve devrimci sınıf politikası

İstanbul örgütümüz 1 Mayıs sürecine açık bir kavrayış ve bu kavrayışın ürünü adım adım planlanmış etkin bir faaliyet programıyla girdi. 1 Mayıs kampanyamızın politik hedefi işçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci bir 1 Mayıs'ın kutlanmasıydı.

Bilindiği üzere, Mart ayı bir dizi kitle eylemine sahne oldu. Kamu emekçi hareketinin hükümete geri adım attıran 4-5 Mart militan kitle eylemlilikleri, bir dizi kentte gerçekleşen 8 Mart etkinlilikleri, Gazi direnişinin yıldönümü eylemlilikleri, 16-18 Mart gençlik gösterileri, yüksek öğrenim gençliğinin kışla disiplinini üniversitelere yerleştirmeyi hedefleyen genelgeye gösterdiği kitlesel tepkiler ve eylemlilikler, Kürt halkının serhildanları çağrıştıran kitlesel Newroz gösterileri vb., tüm bunlar sıcak bir baharın göstergeleriydi. Fakat bu aynı bahar işçi sınıfı hareketliliği bakımından genelde durgun bir dönem olarak geçti. Oysa genel bir hareketliliğin yaşandığı bir dönemde işçi sınıfı hareketinin de yükselişe geçmesi son derece büyük bir önem taşıyordu. Çünkü, toplumsal muhalefetin bu değişik kesimlerinin hareketliliğinin kaderi işçi sınıfının ortaya koyacağı devrimci iradeye sıkı sıkıya bağlıdır.

Komünistler olarak, 1 Mayıs'a ilişkin taktik politikamızı ve bu temel üzerinde örgütlenecek faaliyetimizi doğal olarak toplumsal-siyasal gerçekliğin bu tablosu üzerinde saptadık. 1 Mayıs'ı işçi sınıfının devrimci politik hareketliliğini geliştirme ve bütün ezilenlere önderliğini tesis etme asli sorumluluğumuzu yerine getirmenin kendine özgü bir dönemi olarak ele aldık. Tüm faaliyetimizi esas olarak bu çerçevede planladık.

Bu 1 Mayıs dönemi hazırlıklarımız ve 1 Mayıs gösterilerine katılım biçimimiz, bizim için, geleneksel devrimcilik anlayışından kendimizi pratikte de ayırma işlevi görecekti. Bugüne dek aşmakta zorlandığımız engelleri mutlak biçimde aşacak, ideolojik-siyasal çizgimizin sınıf mantığına ilişkin bir konumlanışla 1 Mayıs gösterilerine katılacaktık.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ının önündeki engeller

Çürümüş düzenin çeteleşmiş iktidarının 1 Mayıs'tan duyduğu korku biliniyor. İşçi sınıfının devrimci mücadele sahnesine çıkmasını engellemek için en başta zulüm ve zorbalık olmak üzere her türlü yola başvurduğu da. İşçi ve emekçi kitleleri terörize ederek 1 Mayıs döneminin politizasyonundan uzak tutmaya çalışması ise yıllardır başvurduğu bir taktiktir. Bu nedenle sermaye devletinin militarist güçleri ve medyası üzerinden yönelttiği saldırıları ve engelleme çabalarını burada geçiyoruz.

Asıl üzerinde durmak istediğimiz, devrimci-politik bir işçi hareketi yaratmanın, dolayısıyla işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ı asıl içeriğiyle kutlamanın önündeki öteki engellerdir.

Bilindiği üzere, sendikal çetenin geçmişten günümüze bütün hesap ve hazırlığı 1 Mayıs üzerinden işçiler üzerinde yaratılacak devrimci etkiye barikat olmak, 1 Mayıs gösterilerini resmi geçitlere dönüştürmek, devrimcileri işçilerden, işçileri devrimcilerden yalıtmak biçiminde olmuştur. ESK ihanetini bu süreçte hayata geçiren ve bunu sözde "sivil inisiyatif" adı altında beşli çeteyle sürdüren bu ihanet şebekesinin bu 1 Mayıs'ta da farklı davranmayacağı açıktı. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını kutlamanın önündeki en önemli barikatlardan biri MGK sendikacılarıydı.

Devrimci işçi hareketinin önündeki bir öteki engel ise ara kademe sendika bürokrasisi ile kolkola giren, ara kademe sendika bürokratları üzerinden MGK sendikacılarının yedeğine düşen sosyal-reformist siyasal akımlardır. ÖDP'nin KESK'teki etkisi üzerinden "sivil inisiyatif" adı altında sendikal çetelerle suç ortaklığı biliniyor. Bu reformist çevrenin sendikal korucuların 1 Mayıs'ı ehlileştirme politikalarına karşı herhangi bir tutum alması bir yana, bunu kolaylaştıracağı da yeterince açık bir gerçekti. Hem ideolojik-siyasal konumu açısından bu böyledir ve hem de bugüne kadarki tüm pratiği bu yönden olmuştur.

EMEP ise 1 Mayıs sürecinde sendika bürokrasisi ve ÖDP'li reformislerden farklı bir görüntü çizmeye çalıştı. Tabanındaki çözülme ve arayış onu buna ayrıca zorluyordu. Bu reformistler 1 Mayıs'ta ufku acil ekonomik istemler ve devletin demokratikleştirilmesiyle sınırlı bir "mücadeleci" havanın yaratılmasından yanaydı. Ama devrimci etki mutlaka dışlanmalı ve tecrit edilmeliydi. EMEP'in 1 Mayıs sürecine ilişkin tavırlarını esasta belirleyen de bu oldu. 1 Mayıs öncesinde alanın seçiminden kortejlerin yer ve sıralamasının belirlenmesine kadar devletle elele çalışan sendika bürokrasisine tam tabiyet, onlarla gerilime girmekten özel bir biçimde kaçınma, sözkonusu tutumun ifadesiydi. *

Geleneksel devrimciliğin olumsuz mirası

Küçük-burjuva devrimciliği onyılları bulan etkinliğiyle sınıf kitlelerinde güçlü önyargılar yaratmıştır. Bu öylesine güçlü bir önyargı duvarıdır ki, devrimcilik ancak işçi sınıfının dışında üretilebilir bir konum ve pratik olarak görülmektedir. İşçi sınıfının devrimci öncü rolüyle siyaset sahnesine henüz çıkamadığı, devrimci mücadele cephesinde ise işçi sınıfı devrimciliğinin sınıf tabanına oturan bir gelenek yaratamadığı günümüzde, bu daha güçlü ve belirgin bir zihniyettir. Bu zihniyetin pratikteki karşılığı, sendika bürokrasisinin işçilerin geri bilincine seslenerek onları devrimci etkiye kapatması, küçük-burjuva devrimci çevrelerin ise kendilerini fiilen sınıf kitlelerinin dışına atan çocukça tutumlarda ısrar etmeleri olmaktadır.

Böylesi bir tablo kimin işine yaramaktadır? Bundan kim hoşnut kalmaktadır? Elbette öncelikle çeteleşmiş sermaye devleti. Ama yalnızca sermaye devleti değil, sendikal ihanet cephesi ve sosyal-reformist akımlar da bu durumdan fazlasıyla hoşnutturlar. Hoşnut olmayan küçük-burjuva devrimci çevreler ise kendilerini bir çıkınazın içine saplamış bulunmaktadırlar. Bu durumun aşılması için çaba harcamak bir yana, çocukça tutumlarda birbirleriyle rekabet etmektedirler. Oysaki süreç gözle görülür açıklıktadır. Düzenin hesapları ve sendikal bürokrasinin ihanet çizgisi gün gibi ortadadır. Sosyal-reformist akımlar bu durumu bulunmaz fırsat bilerek işçi ve emekçi kitleleri sürekli olarak zehirliyorlar. Kitle hareketi terör şebekeleri karşısında mevzi kaybediyor. Sermaye düzeni saldırılarında daha da pervasızlaşıyor, vb.

Devrimci sınıf politikası ve 1 Mayıs faaliyetimiz

Komünist basını izleyenler '97 1 Mayıs'ının ardından yaptığımız değerlendirmeleri bilirler. Teorik-ideolojik ve siyasal açıdan geleneksel hareketten yıllar önce yolunu ayıran komünistler, pratikte farklılıklarını ortaya koymakta zorlanıyorlardı. Böyle bir zorlanmanın nesnel nedenleri elbette vardı. Fakat bu zorlanmanın gerisinde öznel faktörler de önemli bir yer tutuyordu. Oysa gerçek siyasal yaşamda yollar pratikte ayrılır. Bu, '97 1 Mayıs'ından sonra özel bir tarzda öne çıkarttığımız bir vurgu oldu.

Yetersizliklerimiz ideolojik-siyasal perspektiflerimize uygun politikaları belirlemede değil, belirlenmiş politikayı en etkin, en kapsamlı ve sonuç alıcı tarzda uygulama alanında karşımıza çıkıyordu. Sınıf içinde mevzi tutmadaki yetersizliklerimiz, sendikal dayanaklara sahip olamamamız, kimi yoldaşlarımızın taşıdığı geleneksel önyargılar vb.ni yetersizlik ve zorlanma alanlarımız olarak sayılabilir. Ama bunlara bakarak geri durmak, geleneksel küçük-burjuva devrimcilik tarzına teslim olmak yerine, yetersizliklerimizi ve

---

* Nitekim 1 Mayıs'a ilişkin olarak İstanbul için iki ayrı 1 Mayıs tablosu çizdiler. Bir tarafta işçiler çok geniş katılım ve coşku içinde "tam bir disiplinle" 1 Mayıs'ı anlamına uygun kutlamıştı. Diğer tarafta ise devrimci gruplar aşırılık yapmış, devletle çatışmıştı. Geçen yıllardan farklı olarak bu yıl daha "dikkatli" bir dil kullanmaya özen göstermeleri işin özüne değil, biçimine ilişkindir. Öncelikle polisin saldırısını teşhir ve protesto eden bir tutum sergilemektedirler. Ama bu samimiyetsizliğin gerisinde tabandaki huzursuzluk, geçen yılki utanç verici değerlendirmenin ağırlığı, kendini görüntüde sendikal ihanet çetesinden ayırmaya çalışmak vardır. Miting alanına ilişkin çizilen pembe tablolar, MGK sendikacılarının disiplinine yapılan bunca övgü, saldırı haberi karşısındaki sessizlikler, gerçek tutum ve konumlarının aynası olmuştur.

zayıflıklarımızı bizzat yeni olanı yaratma sürecinde aşmak perspektifiyle sürece yaklaştık. Sorunu şöyle koyduk: Ortaya konulan çizgiye dört elle sarılarak, sorunlarımız üzerine kararlılıkla giderek, işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını örgütleme işine kilitlenmeliyiz. Ve tersinden, 1 Mayıs faaliyetini hareketimizin taktik politikasını yaşama geçirmek ve tarzını egemen hale getirme üzerinden örgütleme çabamız, kendi yetersizliklerimize etkin ve kapsamlı müdahale süreci olacaktır! Öyle de oldu.

Sürece temel çalışma birimleri ve alanlarında işçi yığınları içinde etkin bir kitle çalışması yürütmek perspektifiyle yaklaştık. İlkleri 29 Mart, ikincileri 12 Nisan'da olmak üzere ardarda iki yerel işçi platformu toplantıları örgütledik. Araya giren bayram süreci fabrikalarda çalışmamızı sekteye uğratmasına rağmen, birinci toplantıdan ikinciye ve ardından merkezi (3. bir toplantı olarak örgütlenen) geziye katılım ve etkinliğimiz güçlenerek sürdü. İstanbul'da 3 değişik bölge üzerinden örgütlenen bu toplantılara 150'ye yakın işçi katıldı. Üç temel çalışma alanımız olan metal, petro-kimya ve tekstil sektöründe çalışan işçiler katılımın esasını oluşturuyordu. Bu yerel işçi platformaları aracılığıyla 1 Mayıs çalışması ve politikamızı fabrikalara taşımak, sonuçlarını yeniden merkezileştirmek temel hedefimizdi. Toplantılara bir dizi fabrikadan işçi ve temsilci katıldı. Bu, hem 1 Mayıs çalışmamız, hem de genel çalışmamız için yeni imkanlar yarattı. Bu etkin çaba sadece 1 Mayıs çalışmamızı güçlendirmekle kalmadı, fabrikalardaki gündelik örgütlenme çalışmamıza da soluk kattı. Bizzat bu toplantıların yarattığı moral ve itilimle bazı tekstil ve petro-kimya sektöründeki fabrikalarda sendikalaşma için işyeri komiteleri kurma ve az çok geniş işyeri toplantıları örgütleme imkanı bulduk. Gezimiz bu toplantıların üçüncüsü ve merkezileştirilmesi biçiminde planlanmıştı. Düşman etkinliğimize saldırdı ve 200'e yakın işçi ve emekçiyi karakollara doldurdu. Engellenmeseydi, 500 kişilik gerçek bir işçi etkinliği gerçekleştirilecekti. Düşman açıkça hissettiği tempomuzu çelmelemeyi, hızımızı kesmeyi denedi. Bu saldırı belli sorunlara yol açsa da, tersine çevirmeyi başardık. Düşmanın karakollarını gösteri yerine çevirdik. İşçi sınıfının savaşçı genelkurmayının ancak sert mücadelelerle çelikleşeceği açık bilinci mücadele hırsımızı artırdı.

Kitle çalışmamızın bir başka aracı, fabrikalarda içerden ve elden dağıtılan 2500 adet bültenlere ait 1 Mayıs özel sayıları oldu. Ulaşabildiğimiz işçi toplantılarında da (dışımızda örgütlenen işçi platformları) bülten özel sayıları fabrika temsilcilerine ulaştırıldı. Tekstil bülteninin yaklaşık 10 bin adet 1 Mayıs özel sayısının dağıtımını buna eklemeliyiz.

İlan Kampanyası, belli eksikliklerine rağmen "Barış Treni" kampanyamıza oranla daha geniş bir ölçekte ve başarıyla örgütlediğimiz gerçek bir kitle çalışması oldu. Kampanya, işçi ve emekçi yığınlar içinde 1 Mayıs politikamızı ve 1 Mayıs gününe ilişkin tutumumuzu anlatmanın, siyasal etkimizi yaymanın, 1 Mayıs'a katılım için işçi sınıfı adına güçlü bir çağrı yapmanın etkili bir aracı oldu.

Aynı dönemde yürüttüğümüz genel politik faaliyete rağmen, kitle çalışmamızı zayıflatmadık. 5 bin merkezi bildiri, çalışma alanlarında geniş bir tarzda duvar yazıları, politik faaliyetimizin öteki araçlarıydı.

1 Mayıs gününe böyle bir hazırlık evresinin üzerinden geldik. Politikamız belliydi. Sınıfımızla birlikte yürüyecektik. Sendika bürokrasisi ve devletin engellemesiyle karşılaşacağımızı biliyorduk. Tutumumuzu net bir biçimde çizdik. İşçi-emekçi kortejlerinden hiçbir biçimde çıkmayacak, pankartlarımızı kapatmayacak, şiarlarımızı haykıracaktık. Geri adım asla atılmayacaktı. İşçi kitleleriyle ilişkileri gerginleştirmemek için gerektiğinde esneyecek, fakat düşmanın saldırısına toplu gözaltını göze alarak prim vermeyecektik. Bu tutumun işçi ve emekçi kitlelerde yaratacağı politik saflaşmayı ve devrimci politizasyonu kazanım sayacaktık. Çalışma alanları üzerinden, değişik sendika kortejlerinde yerimizi aldık. Özellikle, Birleşik Metal-İş ve DİSK Tekstil-İş kortejlerinde politik tutumumuz sendikacıların hesaplarını bozdu. Taktiğimizi, tarzımızı az-çok tasarladığımız biçimde uyguladık. Alana üç işçi figürünün yer aldığı bir dizi talep ve şiarın yazıldığı 10 değişik pankartla girdik. EKİM imzalı yaygın kuşlamanın yanında EKİM imzalı ve "Partiyi Kazandık, Sosyalizm Kazanacak!" yazılı büyük bir pankartı Piyalepaşa Bulvarı'na astık. Çeteleşmiş devletin militarist güçleri Piyalepaşa Bulvarı'nda saldırıya geçtiği zaman, alanda protestoları yoğunlaştırarak, işçileri

harekete geçirmek için çalıştık.

1 Mayıs'ın gösterdikleri

1 Mayıs'ın geneldeki sonuçlarına bakıldığında, Mart ayını kaplayan kitle hareketliliğinin 1 Mayıs'a da yansıdığını, yaygın ve kitlesel kutlamaların gerçekleştirildiğini söylemek gerekiyor. Bu işçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci 1 Mayıs görünümünü gerçek içeriğiyle almamış olsa da, işçi kitlelerinin geçen yıla oranla daha geniş katıldığı açıktır. 1 Mayıs meşruluğu ve güncelliği ile geniş işçi kitlelerinde daha fazla yankı yaratmakta, işçi ve emekçi kitlelerce sahiplenilmektedir.

Kürdistan'daki yaygın kutlamalar bu 1 Mayıs'ın ayırdedici bir diğer özelliğidir. Newroz'la önü açılan süreç devam etmektedir.

Gerek İstanbul'da, gerekse öteki kentlerde HADEP dışındaki legal partilerin geçen yılki ağırlık ve etkinliklerini belli ölçülerde kaybettikleri gözlemlenen bir öteki hususdur. Sosyal-reformizm güç kaybına uğramıştır. İlerici işçi kuşağı sendika kortejlerinde yürümeyi tercih etmiştir.

Küçük-burjuva devrimci çevrelerin konumu, tutumu ve gücünde esasa ilişkin bir değişiklik yoktur. Bu, 1 Mayıs'ı önceleyen süreçteki yaygın kitle eylemlerine rağmen böyledir.

Ülke genelindeki yaygın katılım düşünüldüğünde, İstanbul'daki 1 Mayıs gösterilerinin kitlesel katılım ve militan-mücadeleci ruh açısından zayıf geçtiğini görmek gerekiyor. Devletin '96 ve '97 sonrası kapsamlı saldırı ve tahkimatının bir önderlik kapasitesiyle birleşen kitlesel bir karşı saldırıyla göğüslenemediği bir yerde 1 Mayıs'a katılım da düşük olmuştur. Toplam katılım 25-30 bin civarındadır.

Komünistler olarak tarzımızı asgari bir başarıyla uyguladık. Bu sınırlar içinde hedeflerimize ulaştık. Bu başarının işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını yaratmaya yetmediği ise açık bir olgudur. Ancak geleceği siyasal çizgimizi kararlılıkla uygulayarak, bu tarzı, bu yolu geliştirerek kazanacağız.

İstanbul İl Komitesi

1 Mayıs'tan notlar...

* Özçelik-İş'te örgütlü olan fabrikamızdan bir grup işçi olarak Hak-İş kortejinde mitinge katıldık. Miting alanına geldiğimizde (Şişli girişi) kitle henüz toplanmaktaydı. Hak-İş'in kitlesi 200 civarındaydı. Yan tarafta Türk-İş, arkada Hava-İş, ÖDP, SİP ve İP toplanıyordu. Pankartlardaki sloganlar; "Özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya hayır!" "İşçiler elele özgürlüklere!" Ve "Şimdi demokrasi zamanı" idi! Diğer pankartlar şube imzalarından ibaretti. Özçelik-İş kortejinde Karabük işçisi, Feniş Alüminyum, Parsat, Başkurt Sanayi dışında katılım yoktu. Diğer şubelerden ancak temsilciler düzeyinde katılım vardı. Öz İplik-İş korteji de işçi katılımında bir parça farklıydı. Kortejde Halk-İş ve Türk bayrakları yaygın olarak dağıtıldı. Böylece din, dil, ırk farkı bilmeyen işçiler şovenizmin etkisine alınmaya çalışıldı.

* Türk-İş kortejinde dikkati iki sendika çekiyordu. Yol-İş ve Belediye-İş'in şubeleri. Belediye-İş korteji gerek kitleselliği ve gerekse pankart ve sloganlarıyla oldukça canlıydı. Özelleştirmeden zamlara, Susurluk'tan çetelere kadar ülke gündeminde olan her konuyla ilgili sloganlar atıyorlar, pankart ve döviz taşıyorlardı. Belediye işçileri Hak-İş'in önünden Türk-İş'in bulunduğu alana geçerken bir tartışma yaşandı. Hak-İş ilerici işçi tavrına açıkça tahamülsüzlük gösteriyordu. Bu kısa didişme pek görülemedi, ama önemli olduğunu düşünüyorum.

* Alana dört konfederasyonun birlikte gireceği söylendi. Türk-İş ve Hak-İş birlikte girdi, DİSK ise daha sonra geldi. Bu arada miting İstiklal marşının ardından 1 Mayıs marşı okunarak başladı. Konuşmacıların hepsi de demokrasi nutku çekti.

* Sendika katılımları geçen seneye göre daha iyi olmasına rağmen yine de azdı. EMEP ve ÖDP'nin katılımı geçen yıla göre zayıftı. EMEP kortejinden de sendika ağalarını yuhalamalara katılım dikkat çekici noktalardan biriydi.

* Sendika kortejlerinde alana girildikten sonra durgunluk ve suskunluk hakimdi. Perpa girişindeki saldırı kitleye duyurulmadı. Hak-İş özellikle saldırıdan sonra apar topar alandan kaçtı. Öteki konfederasyonların tutumu da pek farklı olmadı.

Esenyurt'tan bir metal işçisi

İstanbul'da 1 Mayıs Faaliyetleri

'98 1 Mayıs faaliyetimiz alışılagelmiş tarzdan farklı bir biçimde başladı. Bu yılki faaliyetimiz kelimenin gerçek anlamıyla devrimci sınıf örgütünün yürüttüğü bir çalışma olarak gerçekleşti. Geçmiş yıllardan farklı olarak bir dizi araç, yol ve yöntem kullanıldı. Komünist hareketimizin faaliyeti ile devrimci işçi platformlarının sürdürdüğü 1 Mayıs'a hazırlık faaliyeti başarılı bir tarzda birleştirildi. Sınıf tabanı üzerine oturan ve çok büyük ölçüde sınıf içindeki güçlere dayanılarak sürdürülen işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ına hazırlık faaliyeti yaygın ve güçlü bir çalışma olarak gerçekleşti. Hareketimizin 1 Mayıs taktiğinin hayata geçirilmesini hedefleyen bu çalışma sayesinde 1 Mayıs alanında asgari bir başarı sağlayabildik.

Bir ayı aşan faaliyet dönemimiz içinde belli yetersizliklerimiz ve zayıflıklarımız elbette oldu. Fakat bunlar her çalışmanın doğallığında ortaya çıkabilecek türden yetersizlik ve zayıflıklardı. Bunların üzerinden elbette atlamayacağız. Yüklenip aşacağız. Fakat asıl gözetmemiz gereken husus, bu faaliyet döneminin biriktirdikleri ve yeni tarzımızın yarattığı avantajlardır. Hedefli ve tanımlı bir çalışmanın yürütülmesi ek imkanlar yaratmakla kalmamış, sınıf çalışması içindeki yoldaşlarımızın perspektifini sağlamlaştırmış, ufuklarını genişletmiş, moral ve motivasyonunu yükseltmiştir. 1 Mayıs faaliyeti dönemimiz yoldaşlarımızın sınıf çalışmasında deneyim kazanmasına önemli bir katkı sağlayan bir süreç olmuştur.

Esenyurt Bölgesi

Bahar dönemi kampanyamız 1 Mayıs'tan birbuçuk-iki ay öncesinden başladı. Bu uzun sayılabilecek faaliyet dönemi yaygın ve güçlü bir çalışma yürütmemizi sağladı. Genel perspektiflerimizin işçi ve emekçilere taşınmasının yanısıra, 1 Mayıs taktiğimizin anlatılması bakımından da büyük bir önemi oldu. Yürüttüğümüz 1 Mayıs kampanyası boyunca pek çok kesimin bizi küçük-burjuva devrimci demokrat hareketten yeterince ayıramadığını, bu yüzden de 1 Mayıs taktiğimizi anlayamadığını gördük. Kampanyamız, bir yandan sınıf kitlelerini 1 Mayıs'a hazırlama çerçevesinde propaganda, ajitasyon ve örgütleme çalışması yürüttüğümüz bir dönem olmakla beraber, bir yandan da komünistlerin sınıf çizgisini kitlelere ve sol hareketin çeşitli kesimlerine anlatma işlevi gördü.

Kampanya süresince bölgemizde genel politik faaliyet düzeyinde de bir artış yaşandı. EKİM imzalı merkezi 1 Mayıs bildirisi ve 1 Mayıs için çıkartılan bülten özel sayıları son derece geniş ve etkili kullanıldı. Bildiri daha çok işçi-emekçi semtlerine dağıtılırken, bültenlerimiz başta Erka Balata, Türkeli, PDK, Makina Kalıp, Parsat, Toz, İzdaş, Muya, Aygaz olmak üzere fabrikalarda dağıtıldı. Yazılamalar ve kuşlamalarla çeşitli bölgeler donatıldı.

Devrimci 1 Mayıs için yerel işçi platformları oluşturulması çabasına bölgemizden güçlü bir destek vermeye çalıştık. Bu çerçevede ilişkide olduğumuz fabrikalardan gelen çok sayıda işçi ile iki kez devrimci işçi platformları toplantıları düzenlendi. Bu toplantılar hem işçilerin 1 Mayıs'a yönelik ilgisinin artmasına ve fabrikalarda 1 Mayıs'ın daha yaygın konuşulmasına, hem de bu tür toplantılara pek alışık olmayan işçilerin ve yoldaşlarımızın eğitilmesine katkıda bulundu. Bölgemizde 1 Mayıs'a yönelik ciddi çalışma yürüten tek hareket olduğumuz rahatlıkla söylenebilir. Çete devletin kolluk kuvvetleri faaliyetimizi engellemenin ve siyasal etkimizin yayılmasının önüne geçmenin başka yolunu bulamayınca, devrimci işçi platformlarının düzenlediği işçi gezisine saldırıp, etkinliği engelleyerek geziyi sabote etme yolunu seçti.

Militarist güçler arabaların kalkış yerini abluka altına alarak gezi için toplanan kitlenin bir kısmını karakollara topladı. Polisin geziye gelen bir çocuğu dövmeye çalışması üzerine de kısa bir çatışma yaşandı. Düşman geziyi engellemek için her yola başvurdu. Otobüs sürücülerinin de kaçırılarak gözaltına alınması nedeniyle otobüsler kaldırılamadı. Bunun üzerine düşmanın gözaltına alamadığı kitleye bir konuşma yapılarak dağılındı.

İşçi inisiyatifleri adına gazete ilanları üzerinden yapılan çağrılar sınıfa dönük kitle çalışmamızın bir başka biçimi oldu. Hedeflediğimiz oranda fabrikaya ulaşamadık. Fakat kimi fabrikalarda ilan metni üzerinden başlayan konuşmalar son derece etkili oldu. Bir fabrikada ise çok sayıda işçinin katıldığı bir 1 Mayıs toplantısına dönüştü. Bu toplantı üzerine birçok işçiden imza alınarak ilan metninin kendisi bir imza kampanyasına dönüşmüş oldu. Ayrıca çeşitli sendikacılara ilan metnini götürerek platform toplantıları üzerlerinden bir basınç yaratmayı başardık.

1 Mayıs'a bölgemizden üç ayrı kortej üzerinden katıldık. Birleşik Metal-İş kortejinde sendikacılardan gelen kısmi rahatsızlıklara karşın, işçi sınıfının devrimci tutumunu ortaya koymada belli bir başarı gösterdik. Sloganlarımız ve pankartlarımızla kortejde yerimizi aldık. Petrol-İş kortejinde ise daha rahat bir hava ile karşılandığımız gibi, pankartlarımız ve atılan sloganlarımız işçiler tarafından sahiplenildi. Birleşik Metal'de olduğu gibi kortejin sonuna değil, ortasına alındık ve birçok ileri işçi ve temsilci ile ilişkiler kurma olanağına kavuştuk. Bu yıl ilk olarak 1 Mayıs mitingine katılan Hak-İş içinde ise Karabük, Feniş Alüminyum'dan gelen işçilerle tanıştık.

1 Mayıs mitingine katılım tarzımız ise alana egemen kılınmaya çılışılan resmi geçit havasını bozan bir işlev gördü. Tuzla deri işçisi gibi sınıfın ileri kesimlerinin de olumlu tutumu karşısında tertip komitesi mitingi apar topar bitirme kararı aldı.

1998 1 Mayıs'ı, öncesindeki çalışma ve miting günündeki tutumumuzla birlikte, sınıf devrimciliğinin kendine özgü biçimleri yaratma çabasının bir adımı olarak önemli bir işleve sahip olmuştur.

EKİM Esenyurt Bölge Örgütü

Ümraniye-Dudullu Bölgesi

1 Mayıs'a yönelik çalışmamızı bölge çalışmasının geliştirilmesi ve yoğunlaştırılması perspektifiyle ele aldık. Hareketimizin 1 Mayıs'a ilişkin politikasının bölgede özgülleştirilmesi bunu doğallığında gerektiriyordu. Bölgedeki sınıf dinamikleriyle zaten süren bir ilişkimiz vardı. Bu 1 Mayıs'ı bu ilişkilerin geliştirilmesi, etki alanımız altına alınması, dışımızdaki güçlerin bölge özgülünde de olsa işçi sınıfı hareketinin ihtiyaçları için seferber edilmesinin vesilesi olarak gördük. Çalışmayı bölgedeki sınıf hareketinin ihtiyaçları üzerinden kurduk. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı politikasını sınıf dinamiklerine maletmeye çalıştık.

29 Mart toplantısına hazırlığımız (1 Mayıs çalışmasının somut başlangıcı) üzerinden bir kez daha kendi kitle ilişkileri ağımızı (çeperimizi) yaratamamış olmanın sıkıntılarıyla yüzyüze geldik. Bütün süreç boyunca yürüttüğümüz faaliyet, yaptığımız etkinlikler, bu nedenle hep dışımızdaki odakların çevresinde dolanan güçleri etkilemek, bu güçler üzerinden iş yapmak (onları muhatap almak) üzerinden şekillendi. Çalışmamızın eğilimi temelde bu oldu. İlk toplantının hazırlığına geç başlamış olmamıza rağmen anlamlı sonuçlar elde ettik. 1 Mayıs o süreçte birçok muhatabımızın gündemine henüz girmemişti. Çünkü genelde 1 Mayıs çalışmaları salt özel bir güne hazırlık üzerinden, geneldeki çalışmadan kopartılarak ele alınıyor. 1 Mayıs'ta onbinler yürütmekle övünenlerin iki gün sonrasında ancak yüzlerle kalmalarının bir nedeni de budur. Biz ise 1 Mayıs'a hazırlığı toplam faaliyetimizin bir devamı olarak ele alıyoruz. Elbetteki 1 Mayıs nedeniyle yoğunlaştırılmış özel biçimiyle. Ve 1 Mayıs'ı işçi hareketinde özel etkiler yaratabilecek bir gün olması özelliğini de gözeterek. Hazırlık faaliyetimizi bu çerçeve üzerine kuruyoruz. Bu sayede de 1 Mayıs'ı henüz gündem dışı görenler için gündemleştirebildik. İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ına hazırlanma çağrımızın karşılık bulduğu kesimlerin yanında, İMES İşçi Derneği örneğinde karşılaştığımız üzere, "daha çok var, şimdiki sorunumuz 1 Mayıs değil, işçileri derneğe çekmek vb. işlerimiz var" türünden bir

yanıtlarla da karşılaştık. Biz bu gerekçeleri mahkum ettiğimiz halde tavır değişmedi.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için oluşturmaya çalıştığımız işçi platformunun ikinci toplantısı için harcadığımız çaba ilkinden daha yoğundu. Çağrımıza (toplantıya) olumlu karşılık veriliyordu. Bunlara rağmen hem katılım zayıftı, hem de toplantı zayıf geçti. Zayıf geçmesi katılımdaki sınırlılıktan kaynaklıydı. Platformun dışımızdaki politik bileşenlerinin kendilerini getirmek dışında bir çabaları olmamıştı. Kimisi de toplantıya gelmedi. Bu doğallığında toplantıyı önceden tasarladığımız bir içerikte yapamamıza neden oldu. ÖDP işçi komisyonundan katılanlardan biri, çağrı metnindeki "Kürt halkı" kelimesinin yasal sakıncalar çıkardığını, bunun üzerinden açık bir çalışma yürütülemiyeceğini, değiştirilmesi gerektiğini vb. dile getirdi. Toplantı da bunun üzerinde yürüyen bir tartışmayla geçti. Çağrı metninin dağıtımı ve geziye katılım kararıyla toplantı sona erdi.

Gezi faaliyetini bu toplantılar üzerinden daha güçlü bir kitle çalışması olarak düşünüyorduk. Toplantı kararlarına ve politikasına katıldıklarını söyleyen siyasal bileşenler gerçekte pratikte hemen hiçbir çaba harcamadılar. Bu nedenle gezi çalışması işin esasında örgüt güçlerimiz üzerinden yürüyen bir çalışma sınırlılığına kaldı. İlişki ağımızın henüz zayıf olması, kitle çalışmamızda da bir sınırlılık olarak kendini gösterdi. Sarıgazi ve 1 Mayıs Mahallelerinde esnafa bilet satışı yaptık. Kimisine bültenimizin özel sayısını verip tutumumuzun ve 1 Mayıs'ın propagandasını yaptık. BMS ve DKÖ'lerle çeşitli reformist partiler süreç boyunca sürekli uğrak yerlerimiz oldular. Buralardaki insanlara bilet satıp 1 Mayıs politikamız üzerinden tartışmalar yürüttük. Aldığımız tepkiler genelde olumluydu. Farklı yerlerden kalkan otobüslere yapılan saldırı ve kısmi hava muhalefeti alanda çeşitli olumsuzluklar olarak yansıdı. Planlanan geziyi yapamadık. 1 Mayıs tartışmaları eksikli de olsa dönüşte otobüslerde yapıldı. Katılanlara ortak çağrı-ilan metni dağıtıldı. Yaşanan olumsuzluklara rağmen katılımcılar pikniğe değil 1 Mayıs'ı tartışmaya geldiklerinin bilincindeydiler. Yoldaki tartışmalardan bu sonuç çıkıyordu.

Gezide dağıtılan ortak çağrı metni üzerinden yürüttüğümüz ilan kampanyası ise anlamlı bir kitle çalışması biçiminde geçti. Bülten özel sayımızı ilan için katkı almaya gittiğimiz insanlara da taşıdık. Diğer siyasi çevreler 1 Mayıs'm işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ına çevrilmesi çabasına "bizim de kendi çalışmalarımız var" diyerek karşılık verdiler. İşçi sınıfı devrimcilerinin sınıf ve kitle hareketine müdahalenin ihtiyaçları çerçevesinde öncü işçiler üzerinden müdahale çabalarına kendi dar ihtiyaçları üzerinden baktılar. Bu çalışmayı "sizin çalışmanız-bizim çalışmamız" bakışıyla ele aldılar. Tabandaki samimi insanlardan, işçilerden ulaşabildiklerimiz ise çabamızı olumlu karşıladılar ve yer yer destek sundular. Onlarca fabrikadan işçi, birçok sendikacı ve samimi duyarlı insanlar çağrı metnini destekleyerek imza verdiler.

Bu faaliyetimiz genel politik faliyetimizle de birleştirdik. 1 Mayıs mahallesi, Sarıgazi, Şahinbey (Aşağı Dudullu), Yukarı Dudullu semtleri ile OSB-İMES'teki çeşitli fabrika ve atölyelere toplam merkezi bildiri dağıtıldı. Bütün bölgeye uygm yazılamalar, afişlemeler , 420 adet *OSB-İMES İşçileri Bülteni* dolaysız dağıtılmış oldu. Bu arada Genç İşçi-İMES bildirisi de dağıtıldı.

Bölge açısından yürüttüğümüz toplam faaliyetimiz üzerinden başarılı bir 1 Mayıs faaliyeti dönemi geçirdiğimizi düşünüyoruz. Gerek gezi, gerek 1 Mayıs'a katılımda bu niteliğimize uygun bir nicelik sergilememiş olmamız, görevimizi asgari bir başarıyla yerine getirdiğimiz gerçeğini gölgeleyemedi. Bundan aldığımız güçle bilincinde olduğumuz açıklıklarımızı kapatarak önümüzdeki süreci kazanacak ve bunun üzerinden parti niteliğini gerçek dinamikleriyle buluşturacağız.

EKİM Ümraniye-Dudullu Bölge Örgütü

Kartal-Pendik Bölgesi

'98 1 Mayıs'ını önceleyen Mart ayının yaygın eylemlilikleri, kitle hareketliliğinde yeni bir dönemin işaretlerini veriyordu. İşçi sınıfı cephesinde ise DİSK'in Ankara yürüyüşü, enerji ve petro-kimya işkollarmdaki özelleştirme karşıtı eylemler, bazı grev ve mevzi direnişler dışta tutulursa durgun bir atmosfer hakimdi. 1 Mayıs çalışmasını bu hareketsizliği kısmen de olsa kırabilmenin bir olanağı ve fırsatı olarak

ele aldık.

1 Mayıs çalışmamız Mart ayının sonlarında başladı. Bu çalışmanın ilk adımı olarak "devrimci 1 Mayıs için yerel işçi platformu" nun oluşturulması ile adım attık. İlki 29 Mart günü yapılan platform toplantısında kısa zaman ve sınırlı bir çalışmayla 35 civarında bir katılım sağladık. Katılımcılar tekstil, metal ve petro-kimya işkolunda çalışan işçilerden oluşuyordu. İlk toplantının birkaç gün ardından başlayan 9 günlük bayram tatili, işyerleri ve fabrikalarda yapılacak çalışmalar için tümüyle bir dezavantajdı. Yapılacak ikinci toplantının bayram tatilinin son gününe gelmesi, katılımcıların işyerleri ve fabrikalardan değil de bulundukları mekanlardan doğrudan gelmeleri, katılımı sınırlayıcı bir işlev görüyordu. Buna rağmen işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı için yapılan ikinci toplantıya katılım daha yoğundu. Toplantıya değişik fabrikalardan işçiler, temsilciler ve öncü işçiler katıldı. Bu işçiler yaptıkları konuşmalarla, işçi sınıfı ve sermaye sınıfının iki karşıt sınıf olarak karşı karşıya geldiklerini ve bu karşı karşıya gelişte işçilerin, özellikle de öncü işçilerin omuzlarına büyük sorumluluklar düştüğünü dile getirdiler. Sendika bürokrasisinin 1 Mayıs için ciddi bir çaba sarfetmediği ve dolayısıyla işçi katılımının ve inisiyatifinin fabrikalarda çalışma yapacak öncü işçilerin omuzlarında olduğu, 1 Mayıs gösterilerine kitlesel bir katılımda başarının öncü-devrimci ve ilerici işçilerin çabasına bağlı olduğu ifade edildi. 1 Mayıs'ın için boşaltılarak şölene dönüştürülmesine izin verilmeyeceği belirtildi.

Toplantıya katılan işçiler tarafından sık sık dile getirilen bir diğer konu ise bu tür toplantıların yalnızca 1 Mayıs için değil, süreklileştirilerek yapılması isteğiydi. Tekstil işkolundan işçiler ise azgın sömürü koşullarında yaşadıkları zorlukları anlattılar. Örgütsüz ve dağınık bir sektör olmalarına, patronların işten atma tehditlerine rağmen kendi pankartlarıyla 1 Mayıs'a katılacaklarını söylediler. Diğer bir tartışma konusu ise 1 Mayıs'a katılım biçimiydi. Bu konuda reformist siyasal çevrelerin ve sendikal bürokrasinin sınıf kitlelerinin geri bilincine hitap etmesi ve bu geri bilincin sağladığı zeminin üzerinden düzenle uyumlu bir tutum sergilemeleri teşhir edildi. Öte yandan küçük-burjuva devrimcilerinin işçi sınıfını fiili olarak reformizm, sendika bürokrasisi ve bunlar üzerinden düzeninin siyasal etkisine terkeden tutumları eleştirildi ve komünist hareketin politikası tartışıldı. Öncü devrimci bir perspektif, militan bir duruş, devrimci şiarların yazılı olduğu pankartlar ve devrimci şiarlarla işçi-emekçi kortejlerinde devrimci 1 Mayıs için alanlarda yerimizi alacağımız bilince çıkarıldı. Toplantı 19 Nisan'da yapılacak gezinin çağrısıyla bitirildi.

Gezi için esas olarak fabrikalar ve tekstil atölyelerine dönük bir faaliyet yürütüldü. Geziye bölgemizden iki büyük otobüsle katılım sağlandı. Rumeli yakasındaki gezi katılımcılarına düşman saldırısı sonucu yaşanan yoğun gözaltılar ve havanın yağışlı olması nedeni ile hedeflediğimiz tarzda bir gezi gerçekleştiremedik. Buna rağmen gezi yerine ulaşan kitleye gelişmeler anlatılıp, yapılan saldırı ve yaşanan gözaltılar protesto edilip, düşmanın bütün saldırılarına rağmen devrimci 1 Mayıs için alanlara militan ve kitlesel bir katılımın gerekliliği vurgulandı. Dönüşte otobüslerde tartışma ve konuşmalar yapıldı.

Aynı süreçte 1 Mayıs'a dönük olarak yaygın bir genel politik faaliyet yürütüldü. Bölgede işçi-emekçi semtlerinde EKİM imzalı merkezi bildiri dağıtıldı, duvar yazılması yapıldı. Bu çalışmalar esnasında yaşanan düşman saldırısı sonucu iki işçi tutuklandı. 1 Mayıs'a dönük olarak çıkarılan metal ve petro-kimya işçi bültenleri özel sayıları çeşitli metal, petro-kimya, deri fabrikalarında dağıtıldı. Yine aynı şekilde, Birleşik Metal-İş sendikasının Petrol-İş genel merkezinde düzenlediği MAİ panelinde, ağırlığını işyeri temsilcilerinin oluşturduğu katılımcılara 200 civarında 1 Mayıs bülten özel sayısı dağıtıldı. Konfeksiyon atölyelerine ise *Tekstil İşçileri Bülteni*'nin 1 Mayıs özel sayısı dağıtıldı. Yerel işçi platformlarının merkezi olarak hazırladığı ilan metni yaygın bir politik faaliyet aracı olarak kullanıldı. İlan metni kampanyasına metal, petro-kimya ve tekstil işkollarından katılım sağlandı. Bu çalışma "barış treni" ilan kampanyasından sonra yaptığımız ikinci başarılı ilan kampanyası oldu.

1 Mayıs'a ise, hedeflediğimiz ve planladığımız gibi üzerlerinde kolkola girmiş üç işçi figürü ve kenetlenmiş yumruk bulunan,

temel ve taktik sloganlarımızın yazılı olduğu değişik pankartlarla, işçi-sendika kortejleriyle yürüyüş ve alanda yerimizi aldık. Petrol-İş, Birleşik Metal-İş ve DİSK/Tekstil'in sendika kortejleriyle katıldık. Petrol-İş kortejinde esas olarak sorun yaşamamamıza rağmen, Birleşik Metal-İş ve DİSK Tekstil-İş sendikalarının yöneticileriyle belli problemler yaşandı. Açtığımız pankartlara tahammül gösteremeyen sendika yöneticileri pankartlarımızı kapattırmaya çalıştılarsa da, bizzat fabrikalardan katılım sağladığımız için çabaları boşa çıktı. Sendikal disiplin adına devrimci şiar ve pankartları yasaklama tavrı düzen yasakçılığıdır. Tahammül edemedikleri işçi sınıfı kitlelerinin devrimci etki ve politikayla tanışıp kaynaşmasıdır. Konfederasyonlara bağlı sendika şubeleri, yönetimlerinde ilericilerin bulunduğu sınırlı sayıda sendika şubesi dışta tutulursa, 1 Mayıs gösterilerine işyeri temsilcilerini aşmayan katılımlarıyla gerçek konumlarını ortaya koymuşlardır. Ki 1 Mayıs'a işçi katılımının ağırlıklı kısmı bu sendika şubeleri tarafından gerçekleştirilmiştir. İşçi konfederasyonları 1 Mayıs afişlerini bile 1 Mayıs'a iki gün kala göstermelik bir şekilde yaptılar.

EKİM Kartal-Pendik Bölge Örgütü

Sendikal gericilik engelini aşarak sınıfımızla birlikte yürüdük

1 Mayıs '98 İstanbul yürüyüş ve mitinginin kitle hareketinin yükselmesine özel bir katkı yaptığını söylemek oldukça zordur. 1 Mayıs'ın birçok ilde kutlanması ise olumluluğu içermektedir. İstanbul mitingi açısından herşeyden önce sendikalarla gelen işçiler çok azdı. Bunun nedeni 1 Mayıs'ın iş gününe denk gelmesinden çok, sendikaların bu yönde hiç bir çalışmalarının olmaması, bunu dert etmemeleriydi. Dört konfederasyon Susurluk'tan beri üstlendikleri özel misyonu hala sürdürdüklerini 1 Mayıs vesilesiyle de gösterdiler.

Sendikalar, katılımın az olmasının yarattığı görüntüyü kurtarmak için birçok yerde şube pankartları bile açmadılar. Mesela Birleşik Metal-İş toplam 200-250 kişiydi. Konfederasyonlar içerisinde en yüksek katılımı KESK sağlamıştı. Yanısıra toplanma alanında birçok dergi çevresi vardı. Bizler İMES işçileri olarak Birleşik Metal-İş ile toplanma alanına geldik. DİSK'in son günlerde almış olduğu "sendika pankartı dışında hiç bir pankartın açılmaması" yönündeki yasakçı tavrı yüzünden alanda sendika görevlileri ile tartışma yaşandı. Sonuçta biz kendi pankartımızı açtık. Fakat dernek pankartı açılamadı. Yürüyüş boyunca "Yaşasın 1 Mayıs!", "Biji yek Gulan!", "Makina Kalıp işçisi yalnız değildir!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!", "Kahrolsun MGK-MİT-CİA-Kontrgerilla!", "Özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya, sefalet ücretlerine, sendikasızlaştırmaya hayır", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya da hiç birimiz" vb. sloganları attık.

Miting İstiklal marşı ile başlayınca bu durum protesto edildi ve 1 Mayıs marşı söylenmeye başlandı. Buna alandan belli katılımlar da oldu. Ancak yanımızda bulunan Hak-İş'e bağlı işçiler İstiklal marşına katıldılar.

Saldırı haberi gelir gelmez sendika ağaları kutlamaların sona erdiğini açıkladılar. Sendika ağalarının bu tavrını sloganlarla yuhaladık. Bir an polisin alandaki kitleye yönelmesi üzerine insanlar kaçışmaya başladı. Biz kortejimizi oluşturup polis arama noktasına yöneldik. Arama noktasına doğru ilerlerken, polisin burayı boşalttığı, çatışmanın Okmeydanı'nın ara sokaklarında devam ettiği haberi geldi. Bunun üzerine alandaki kitle de düzenli kortejler oluşturarak, "Yaşasın devrimci dayanışma!" vb. sloganlar attı. Şişli yönüne yürüyüş yapıldı. Yürüyüş esnasında parti sloganları da atarak çıkış noktasına vardığımızda devrim şehitleri için saygı duruşunda bulunup, 1 Mayıs marşını söyledikten sonra dağıldık.

İMES'ten genç bir işçi

Tekstil alanında 1 Mayıs faaliyeti

1 Mayıs çalışmalarına bir ay öncesinden başladık. Biriktirdiğimiz güç ve imkanlara yaslanarak genel politik faaliyeti kitle çalışmasıyla birleştirerek yürüttük. Sınıf içindeki birikimimizi de harekete geçirerek ve potansiyelleri en ileri derecede değerlendirmeye çalışarak işçi kitlelerini 1 Mayıs'a taşıma hedefine yöneldik. Böylece hem ilişki ağımızı ve dolayısıyla aynı zamanda sosyal çevremizi genişletecek, hem güçlerimizi eğitip donatacak ve hem de çalışmamızı sıçratacaktık. Sınıfın damgasını vurduğu bir 1 Mayıs hedefine kendi cephemizden katkı sunmak, bu çaba içerisinde alanımızda partimizin sağlam nüvelerini örmek, alana sağlam bir hakimiyet, derinleşme ve mevzilenmede mesafe katetmek!..

Bu hedef ve perspektifler çerçevesinde, bir yandan bildiri ve yazılama araçlarını kullanarak EKİM imzalı genel politik faaliyeti ördük. Ancak bunun kitle çalışmasını dağıtmasına da izin vermedik. Planlı bir faaliyet örgütledik. Yerel işçi platformlarının toplantıları, ev ziyaretleri, gezi örgütlenmesi, ilan kampanyası, fabrika ve sendika ziyaretleri gibi yol ve yöntemleri de kullandık. Seçilmiş semtlere bildiri, fabrika ve sendikalara 1 Mayıs özel sayılarımızı ulaştırdık. E-5 güzergahında ve seçilmiş semtlerde duvar yazılamaları yaptık.

Kitle çalışmamız Rumeli yakası yerel işçi platformu toplantılarıyla başladı. Toplantılarda 1 Mayıs'ın tarihçesi, güncel anlamı ve 1 Mayıs'a katılım tarzı üzerinde yoğunlaştık. Bu hem kendi güçlerimiz hem de toplantılara katılan yeni güçler açısından olumlu oldu. Bu toplantıları aynı zamanda, fabrikalarda yaşanan acil sorunlara müdahalenin aracına dönüştürdük. Günlük olağan çalışmamızı 1 Mayıs gündemiyle bütünleştirmek, 1 Mayıs'ın havasını fabrikalara, fabrikaların enerjisini 1 Mayıs'a taşımak hedefimiz oldu. Tek tek fabrikalar üzerinde de özel olarak durma imkanı bulduk. Değişik fabrikalardan işçiler, kendi işletmelerindeki durumu açıp tartışmaya çalıştılar.

Araya giren bayram dönemini ev ziyaretleri ve 2. toplantının örgütlenmesi çerçevesinde değerlendirdik. Bayram dönemi bizi bir parça zorladı. Buna rağmen 2. toplantıya yeni katılımcıların yoğunluğu ve toplantının daha somut içeriğe sahip oluşu bu dönemin boş geçirilmediğini gösteriyordu. Sonraki bir haftada da gezi örgütlenmesine yoğunlaştık. Gezi, yerel toplantıların birleştirilerek merkezileştirildiği son (3.) toplantı işlevi de görecekti. Mümkün olduğunca geniş bir işçi kitlesini geziye taşımak, bunlarla kaynaşmak, son hazırlıkları da tamamlayarak yolu düzlemekti hedefimiz. Ancak geziye yönelik saldırı planlanan etkinliği belli ölçülerde boşa çıkardı. 200'e yakın işçi ve devrimcinin gözaltına alınması, araç sürücülerinin tehdit edilmesi ve bu nedenle bir kısmının toplanma yerine gelmemesi, alanımızda geziye katılımı da boşa çıkardı. Fakat, faşist iktidarın karakolları gezi yerine çevrildi. Marşlar söylenip, sloganlar atıldı. Gezimizin engellenmiş olmasına rağmen, yaşananları kayıp değil kazanç sayıyoruz. Çünkü biliyoruz ki, işçi sınıfının devrimci öncüsü ancak sert mücadelerle yaratılır. Ve ancak eksikliklerinden öğrenenler geleceği kurabilir. Saldırı sonrası bazı yeni ilişkilerimiz tereddüt gösterdiler. Biz ise bunu daha ileriye çıkmanın bir vesilesi haline getirme perspektifiyle hareket ettik. Son bir hafta bununla içiçe kitle çalışmamızı yoğunlaştırdık. İlan kampanyasını yoğunlaştırdığımız birimlerde yürüttük. *Tekstil İşçileri Bülteni* özel sayısının 5000'in üzerinde dağıtımı yapıldı.

1 Mayıs'a yoğunlaştığımız birimler üzerinden devrimci şiarlar ve işletme pankartlarıyla işçi kortejlerinde güçlü bir katılıma yüklendik. Bu, aynı zamanda birimlerdeki acil sorunlara dönük örgütlenmenin de etkin bir aracı oldu. Örneğin DSG Tekstilde bir tepki birikmişti. Zam farkları ve mesai ücretleri uzun bir zamandır ödenmiyor, sigorta işlemleri yapılmıyor, zorunlu mesai

dayatılıyordu. İşçilerde genel eğilim paralarını alıp işten ayrılmaktı. Zaten tek tük ayrılmalar da başlamıştı. Mücadeleye yatkın insanlar dahi böyle bir eğilimdeydi. Çoğu genç, çocuk yaşta işçilerdi. İşten ayrılma eğilimini değiştirmeye çalışıyorduk. Sigortaların yapılması, paraların ödenmesi, zorunlu mesailere son verilmesi acil talepleri üzerinden bir direniş örmek ve işyeri komitesi oluşturmak hedefimizdi. Bunları 1 Mayıs çalışmasıyla içiçe ele almaya çalıştık. Bu arada kendiliğinden bir süreç gelişti. 40'a yakın işçi topluca iş bıraktı. Öne çıkan talep, içerdeki paraların ödenmesiydi. Ve işçiler işten ayrılmayı kafalarına koymuşlardı. Biz direnişi içerde çalışan 60'a yakın işçiye taşıyarak üretimden gelen gücü kullanan toplu bir direnişe yöneltmek için çaba harcadık. Fakat patronun birkaç gün sonra ödemeleri yapmasıyla eylem sona erdi. Bu fabrikadaki eyleme katılan işçilerden 1 Mayıs alanına taşımaya çalıştıklarımızın ağırlıklı kısmı yurtsever kimlikleri nedeniyle HADEP'te katılmayı tercih ettiler. Bu deneyim bize bir kez daha işçilerin birliği perspektifiyle yurtsever işçilere daha özel, daha yoğun bir müdahalenin gerekliliğini gösterdi.

Bir başka örnek Varteks idi. İçeriden çalışma imkanlarını dönem dönem kaybetsek de belli ilişkilerimizin sürdüğü bu fabrika ciddi bir ilerici potansiyel barındırmaktadır. Bu fabrikada Newrozlar kitlesel bir biçimde fabrika bahçesinde kutlanmaktadır. Öncü birkaç unsur üzerindeki eski adıyla "İşçi Birliği" isimli ne idüğü belirsiz çevrenin etkisi sınırlayıcı bir rol oynadı. 1 Mayıs'ı işyerinde, fabrika bahçesinde kutlamak, fakat alana kesinlikle gitmemek tutumunda ısrar etmelerinin işçilerde yarattığı tereddütleri maalesef kıramadık.

Yoğunlaştığımız diğer fabrikalarda da 1 Mayıs çalışmasıyla birimdeki güncel çalışmayı birbirini besleyecek tarzda içiçe yürütmeye çalıştık. Bu elbette her birimin özgül koşullarında belirlenen farklı düzeyde ürünler verdi. Bu çalışmanın önemli bir ayağı halen sendikasız da olsa sendikalaşma girişimlerinin olduğu işletmelerin işçilerini işkolunda örgütlü DİSK Tekstil sendikasına taşımak, tanıştırmaktı. Bu yoğunlaşma ve çalışmada kurulan bütünlük sendikada önden kurulmuş ilişkilerin gelişmesine, henüz örgütlü üyeleri olmasak da doğal meşruiyet alanımızın güçlenmesine hizmet etti. Bu yoğunlaşma vesilesiyle işkolunda DİSK Tekstil sendikasında örgütlü bazı fabrikaların temsilcileriyle tanışma, 1 Mayıs politikasını tartışma, alanda devrimci bir dayanışma içinde bulunma imkanlarını bulduk. DİSK Tekstil kortejinde bürokratların saldırılarının püskürtülmesinde, devrimci çizginin hayata geçirilmesinde, tarzımızın ve bütün bu hazırlık sürecimizin önemli rolü vardır.

Bu 1 Mayıs'taki asıl kazanımımız da bir tarzı pratikte yıkıp, sınıfın öncüsüne yakışan bir tarzı sınıfa karşı sınıf perspektifiyle oturtabilmemizdir. Eksikliklerimizi elbette gidereceğiz. Sendika bürokrasisi ve reformizmin gerici, pasifist konumları, düzenle işbirlikleri devrim cephesi için verili bir durumdur. Yazık ki geleneksel küçük-burjuva akımlar sınıf dışı çizgileriyle bu hainlerin ekmeğine yağ sürmektedirler. 1 Mayıs'ta pratik tutumumuzu da bu kanaldan ayırabilmemiz, proleter sosyalizminin pratiğini hayata geçirmemiz, bizim cephemizden 1 Mayıs'ın en temel kazanımıdır. Bu partimizin kazanımıdır. Partiyi kazandık, artık parti kazanıyor. Hiç kuşku yok ki, devrimci sınıf kardeşlerimiz ve yoldaşlarımız partinin gösterdiği yoldan kararlı şekilde yürüdükçe sosyalizm kazanacaktır!

Tekstil Organı

Derleyen: H. FIRAT

Partileşme Süreci-1

Perspektifler ve Değerlendirmeler

EKSEN YAYINCILIK

Gücümüzü devrimci ve ilerici işçilerden aldık, sendikal gericilik barikatını aştık!

1 Mayıs'ta sınıfımızla birlikte alandaydık!

1 Mayıs '98... Sabahın erken saatlerinde sendikadayız. Sendikamız DİSK Tekstil'in Aksaray şubesi önünden kaldıracağı otübüslerle alana gidecektik. Katılımımızın en sorunlu alanlardan birinin tekstil işkolu olacağını önden tahmin ediyorduk. Bunun nedenlerinden biri, petro-kimya ve metal sektörlerinden farklı olarak, bu işkolunda sendikanın örgütlü olduğu işletmelerde doğal bir etkinliğimiz ve ağırlığımızın henüz olmamasıydı. Kitle ilişkilerimiz daha ziyade sendikalaşma faaliyetlerinin yürütüldüğü işletmelerdeydi. Gerçi ilişki ağımız ve politik etkimiz genişti. Fakat yine de sendika kortejiyle yürümemizi engellemek için olmadık bahanelerin önümüze çıkartılacağını biliyordu. İkincisi, DİSK Tekstil yöneticilerinin bilinen niteliğiydi. Sendikanın başına çöreklenmiş bu çıkar çevresi ne yapıp edip devrimci etkinliği engellemeye çalışacaktı.

Aksaray Şubesi'ne girip merhabalaştık. Hoşgeldin sefasından sonra Kazım Doğan'ın (Aksaray Şube başkanı) sorgulamasıyla karşılaştık. Kimdik, hangi fabrikadandık, üye miydik? vb. İkitelli, Yeni Bosna, Şirinevler ve Esenyurt'tan gelen fakat henüz sendikalaşmamış olan tekstil işçileri olduğumuzu öğrenince, "olmaz, kesin karar var, üyelerin dışında kimseyi alamayız." vb. cevaplarla, kibarca kovma girişimiyle karşılaştık. Sakin bir biçimde cevabımızı verdik. Tekstil işçisi olduğumuzu, sendikaların tüm işçilerin olduğunu, kimsenin özel mülkiyetinde ve tekelinde olmadığını, şu an sendikasız olsak da sendikalaşma mücadelesi veren ve DİSK Tekstil'de örgütlenmeye çalışan işçiler olduğumuzu, çalıştığımız bölgedeki sendikacıların bizi tanıdığını söyledik. Ayrıca kimse bizi tanımıyor olsaydı bile, bütün işçileri 1 Mayıs'a çağırmaları gereken sendikacıların böyle davranamıyacağını ekledik. Sendikalar olarak görevlerinin biz sendikasız işçilere kapılarını açmak, kucaklamak, 1 Mayıs'lara katmak olduğunu, yaptıklarının ise fiili olarak engelleyici, sendikalardan soğutucu olduğunu vurguladık. Bu söylediklerimizden sonra K. Doğan birşey diyemedi. Söylediği tek şey "işte efendim kuş, bildiri vb. yasak şeyleri sokuyorlar. Otobüslerle alana gidiyorlar, sonra da ortalıktan yok oluyorlar" vb. oldu. Hafif bir tebessümle gizlimizin saklımızın olmadığını, alanda sonuna kadar işçilerin ve tekstil sendikasının içinde olacağımızı söyledik.

İşçiler yavaş yavaş gelmeye başlamışlardı. Tanıdık işçilerle sohbete başladık. Yeni işçilerle tanıştık. Otobüs kalkış vakti gelince kitle bir uyarıyla (buna tehdit demek daha doğru olur) karşılaştı: "Polis arama yapacak, ona göre"ymiş! Yönetici takımı telaşlanmıştı. Otobüse binilirken K. Doğan üye olmayanları dışlamak için şansını bir kez daha denedi. Ama yine başaramadı. İşçiler genelde politik açıdan duyarlı ve sosyalizmi benimseyen insanlardı. Yolda marşlar söylendi. İşçiler coşkuluydu. Ve biz onların doğal bir parçasıydık.

Piyalepaşa Bulvarı'na çıktık ve alana doğru yürümeye başladık. Kitlenin içinde dağınık bir tarzda yürüyorduk. Sloganları hep birlikte atıyorduk. "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Yaşasın 1 Mayıs!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!" Bir Sun Tekstil işçisinin teklifiyle, henüz düzenli kortej oluşmamış, sendikanın pankartı açılmamışken pankartımızı açtık ve anında sendika görevlilerinin müdahalesiyle karşı karşıya kaldık. Tartışma patlak verdi. Sun Tekstil'den işçilerin araya girmesi ve sahip çıkmasıyla, tartışma büyümeden önlendi. Meşru ve kararlı oluşumuz K. Doğan'ı deliye çevirmişti. Kortej oluştuğunda pankartımızı yeniden açtık. İşçilerin güç birliğini simgeleyen kol kola girmiş üç işçi figürü bulunan pankartımızda

"Yaşasın 1 Mayıs!", "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!", "İşçilerin Birliği, halkların kardeşliği!", "Sendika, Sigorta, 8 saatlik işgünü!" şiarları yer alıyordu. Pankartımızın açılmasıyla Kazım Bey baktı, tamam sorun yok dedi ve ortadan kayboldu. Aradan birkaç dakika geçmeden başımızda başka bir görevli ve yönetici çemberi oluştu. Bu yenilerin tavırları daha farklı idi. Sitemkar, babacan denilebilecek bir tarzda canla başla ikna etmeye çalışıyorlardı. Adeta sitem ediyor, yakarıyorlardı. "Tamam haklısınız, elbette sendikanızla yürüyeceksiniz. Şiarlarınıza karşı değiliz; ama alınan bir karar var, tek pankart taşınacak." Tartışma bu şekilde sürdü. Kortejden sendikalı bir başka işçi gelip yöneticilere bağırmaya başladı: "Ne var pankartta? Yanlış mı yazıyor? Açacaklar tabi! Tekstil işçileri burada değil de nerede açacaklar pankartlarını? Ayıp bu yaptığınız, hep aynı şeyi yapıyorsunuz!" Kortejdeki işçilerin duyarlı olan ciddi bir kısmı tutumumuza sahip çıkıyor, etrafımızda toplanan işçilerle tartışma büyüyordu. Tartışmada sendika yöneticileri geri adım attılar. "Polis barikatına kadar açmayın, geçtikten sonra açarsınız. Biz pankarta ve size sahip çıkarız." dediler. Bu öneri, kortejde bizim yanımızda tutum alan işçilerde de yankı buldu. Arama noktasının hemen önlerindeydik. Birkaç dakika sonra arama noktasında olacaktık. Politik bir karar vermek zorundaydık. Tutumumuzdaki ısrar bizi kortejdeki işçi kitlesinden yalıtabilirdi. Sendikacı geri adım atarken, bilerek ya da bilmeyerek bizi işçilerle karşı karşıya getirebilecek bir manevrada da bulunmuştu. İşçilerin o anki eğilimlerini hesaba katınamazlık edemezdi. İşçilerle karşı karşıya gelmemiz düşmanın ve bürokratların ekmeğine yağ sürmek olacaktı. Esnedik! Kortejdeki işçilerin önerisi doğrultusunda davrandık.

Arama noktasında terslik olursa topluca çatışma ve gözaltı pahasına pankartlarımızı teslim etmeyecektik. Partinin bütün kortejlerdeki kesin tutumu buydu. Arama noktalarında herhangi bir sorunla karşılaşmadık. Alana girdiğimizde artık sendikacılar da pes etmiş, sitemle dolu "tamam açın" diyorlardı. Kortejde yaklaşık 100 civarında işçi vardık. Alanda tekstil işçilerinin ortak taleplerini ve ileri politik şiarları haykırdık. "Sendika hakkımız söke söke alırız.", "Sendika, sigorta, 8 saatlik işgünü", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya da hiçbirimiz!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Faşizme karşı omuz omuza!" vb.

Tekstil kortejinde bizim dışımızdaki işçiler üzerinde tartışmaların yarattığı belli bir tedirginlik az da olsa hissediliyordu. Sloganlara katılımda çekingen davranıyorlardı. Yine de birçok sloganı birlikte attık. Arkamızda yürüyen Lastik-İş kortejinden sloganlara katılım oldu. Ön taraftan Petrol-İş ve Birleşik Metal-İş kortejlerinden yükselen şiarlara sahip çıkıp yayıyorduk. Arkamızda Tuzla Deri ve önde Genel-İş, Belediye-İş kortejleriyle "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kahrolsun sendika ağaları" vb. birçok sloganı birlikte attık.

Alana tüm kortejler girmeden programın başlaması üzerine ıslıklı ve yuhalamalı protestoyu başlattık. Bu etkili oldu ve hemen hemen tüm alana yansıdı. "Kahrolsun sendika ağaları!", "Bürokratlar defolsun, sendikalar bizimdir!", "ESK'ya hayır!" "ESK sınıfa ihanettir!" şiarları daha çok bu aşamada atıldı ve etkili de oldu.

Arama noktasında herhangi bir saldırı ihtimali karşısında içerden müdahaleyi örgütlemek için korteji hazır tutmaya çalışıyorduk. Saldırı haberine karşı protestolar, kürsünün sessizliğine tepki iyice yoğunlaştı. Sonunda kürsüden bir açıklama geldi. "Bu tür eylemlerde bazı haberler gelir. Ne olup bittiğinden haberdarız. Şu an herhangi bir sorun yok. Arama noktasındaki arkadaşlar ve güvenlik görevlileri alana girişte herhangi bir engelin olmadığını, herhangi bir sorun yaşanmadığını söylüyorlar." Fakat bu sözleri henüz test etme imkanı bulamadan "kutlamamız burada bitmiştir" açıklaması yapıldı. Bunun üzerine ıslık ve yuhalama daha da yayıldı. Fakat kitlenin bir kesimi dağılmaya başlamıştı. Tuzla Deri-İş Şube başkanı Musa Selvi kürsüye yaklaşarak elinde megafonla işçi kitlelerine bir açıklama yaptı. Biz fiili tutum alabilecek güçlerle çatışma yönüne, polis arama noktasına yürümenin imkanlarını zorladık. Fakat arama noktasında polis barikatı kaldırılmıştı. Sonuçta tek pankart arkasında kortej oluşturduk ve Şişli'ye kadar yürüdük. Yol boyunca 1 Mayıs

marşını okuduk. "Her şey parti için, Parti devrim için!" şiarını haykırdık.

Belli eksikliklerimize rağmen bu 1 Mayıs'ta bir geleneği kırdık ve partili tarza geçişte önemli adımlar attık. Taktiğimizi asgari bir başarı ile uyguladık. İşçi-emekçi kortejlerinde politik önderlik perspektifiyle hareket ettik. Temel çalışma alanlarımıza yoğunlaştık. Grup ruh hali ile değil, çalışma alanlarımıza hakim olma, buradaki işçi-emekçi kitlesiyle kaynaşma perspektifiyle hareket ettik. Gerek yürüyüşte gerekse alanda pankartlarımız, şiarlarımız ve tutumumuzla, farklı kortejlere dağılmamıza rağmen ortak müdahale pratiğimizle, güçlü bir politik performans ortaya koyduk. Geleneksel hareketin zemin ve tarzından pratikte de tamamen kendimizi ayırdık. Sendika bürokratlarının her türlü engellemesini boşa çıkartıp işçi yığınlarıyla içiçe sınıfın taleplerini seslendirdik. Alanı bürokratların ve reformistlerin, demek oluyor ki düzenin denetimi ve hakimiyetine bırakmadık. Planlarını bozduk. Bürokratlar bu etkinliğimizden fazlasıyla rahatsız oldular. Böylesi bir tarza ve müdahaleye alışkın değillerdi. Dahası bunun karşısında büyük ölçüde çaresizlerdi. Karşılarında sınıf dışı, grupçu, "sol" çocukluğu yoktu çünkü. Partili tarzda ısrarımız, varlığımız, politik imkan ve mevzilerimiz, kendi cephemizden anlamına uygun bir 1 Mayıs pratiği ortaya koymamıza yetti. İşçi sınıfının daha güçlü ve gerçek bir devrimci içeriğe sahip militan 1 Mayıslar'ını partiyle, partinin gösterdiği yoldan yürüyerek yaratacağız.

Tekstil işkolundan sınıf devrimcileri

1 Mayıs'ta alanlardaydık

'98 1 Mayıs'ında işçi ve emekçilerle alanlardaydık. İstanbul'daki 1 Mayıs, sosyal-reformist partiler ve devrimci-demokrat hareket şahsında '97 1 Mayıs'ının tekrarı oldu. Şu farkla ki, yasal partiler içinde HADEP dışındaki partiler geçen yılki görünüm ve katılım oranından bir hayli uzaktılar. Sendikalar içinde ise Genel-İş diğer sendikalara göre daha fazla katılım oranıyla dikkati çekiyordu. Hak-İş'e bağlı Özçelik-İş sendikası da kalabalık olmamakla birlikte geçen yıla oranla daha fazla bir katılımla alandaydı. DİSK'in katılımı geçen yıla oranla daha sınırlıydı. Bu, özellikle Birleşik Metal-İş için daha açık bir gerçekti. Birçok sendikacı katılımın düşük olmasını 1 Mayıs'ın iş gününe denk gelmesiyle açıklamaktadır. İş günü olmasının katılım oranını düşürdüğü bir gerçek olmakla birlikte, asıl neden sendika yönetimlerinin tabanı harekete geçirecek bir çalışma yapmamalarıydı.

Ara kademe sendika yöneticileri de dahil olmak üzere sendika bürokrasisi işçi kortejleriyle içiçe yürümemizi engellemeye çalıştı. MGK sendikacılarının uyguladığı basınç nedeniyle olsa gerek, birçok şube yöneticisi de bizi kortejlerin dışına sürme çabası içine girdi. Hem de önden verdikleri sözü unutarak. Örneğin Ümraniye Birleşik Metal-İş yöneticileri ile İMES işçileri olarak kendi pankartımızla sendika kortejinde yürüyeceğimiz üzerine konuşmuştuk. Bu düşüncemiz olumlu da karşılanmıştı. Fakat son günde federasyon pankartlarının dışında pankart açılmaması kararının alındığını söyleyerek bizi engellemeye çalıştılar. Bunu da katılımın az olmasıyla izah etmeye çalıştılar. Ama bu karar siyasi olarak MGK sendikacılığı pratiğinden öteye bir anlam ifade etmiyordu. Gerek yola koyulurken gerekse alanda bunu aşmaya ve işçilere pratik üzerinden teşhir etmeye çalıştık. Birleşik Metal-İş tek pankart açmıştı. Biz Ümraniye'den gelen işçilerle beraber kendi pankartımızı açtık. Fakat sendika görevlileri engel olmaya çalıştı. Biz görevlilerle uğraşırken Birleşik Metal-İş korteji arama noktasına girmişti bile. Sonuçta pankartımızı kortejin sonunda açabildik.

Sendikal çeteler 1 Mayıs gösterilerini oldu bittiye getirmeye çalıştılar. Bu gerici hesaplarında kısmi bir başarı sağladıkları söylenebilir. Henüz tüm kitle alana girmeden ve Tuzla Deri-İş korteji alana girer girmez miting bitirildi.

İMES'ten bir döküm işçisi

Partili kimlik bilinci ve 1 Mayıs faaliyetimiz

İşçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci 1 Mayıs'ı örgütlemek için faaliyetimizi erken bir dönemde başlattık. Planladığımız faaliyette her 1 Mayıs döneminde sürdürdüğümüz siyasal faaliyet ve böylesi bir faaliyet içinde kullandığımız araçların yanısıra, fabrikalara dönük propaganda çalışmalarından gezilere, işçi toplantılarından platformlar örgütlemeye kadar bir dizi girişimi yeni araç ve yöntemlerle bir arada kullanmayı da tasarlamıştık. Toplam çalışmamızın pratik sonuçlarının ne kapsamda ortaya çıkacağından bağımsız olarak, 1 Mayıs dönemindeki siyasal etkinliğimizi, sınıfın devrimci öncüsünün tarzına yaraşır bir düzeye çıkartmayı, partili mücadele kimliğini hissedilir bir olguya dönüştürmenin bir olanağı olarak değerlendirmeye çalıştık.

İzmir (esasen Ege) üzerine yaptığımız değerlendirmelerde hep vurguladığımız gibi, bölgede devrimci mücadelenin ve işçi sınıfının asıl sorunu devrimci önderlik alanındaki zaafiyettir. Genel karakteri itibarıyla ılımlı politik bir havanın etkili olmasının gerisinde de yine bu aynı olgu yatmaktadır. İzmir ve Ege bir sanayi bölgesi olması itibarıyla güçlü bir sınıf dinamiği taşımaktadır. Bu aynı bölge, kamu emekçileri, gençlik, Kürt ilerici kimliği ve tarım proletaryasıyla küçük üretici köylülükten oluşan geniş bir emekçi potansiyeli barındırmaktadır. Devrimci siyasal mücadele açısından bu kadar geniş imkanlar barındıran bu havzada asıl ve tayin edici halka ise, elbette tüm emekçi katmanların hareketini yedekleyerek onlara önderlik edecek devrimci bir sınıf hareketinin yükseltilebilmesidir. Bu, partili mücadele kimliği diye tanımladığımız sorumluluklarımızın geniş çerçevesi kadar bugünkü önceliklerimize de açıklık getirmektedir. Dolayısıyla bugünün acil ve yakıcı sorumluluğu komünist hareketle işçi hareketinin bir ilk buluşmasını gerçek manada sağlamaktır. 1 Mayıs çalışmamızın asıl siyasal hedeflerini de bu çerçevede tanımladık.

Devrimci siyasal bir sınıf hareketi yaratma mücadelesinin önündeki asıl engel olan sermaye iktidarının dolayısız engellemelerine burada girmiyoruz. İşçi hareketinin devrimci gelişmesinin önündeki engellere daha özel bir alandan baktığımız da ise, karşılıklı birbirini besleyen iki türlü bir engelleme girişiminden sözedilebilir. Bunlardan ilki sendika bürokrasisinin ördüğü barikattır. İkincisi ise, devrimci örgütlerin zayıflığı koşullarında işçi ve emekçi hareketinin geri yanlanına yaslanarak güç olan reformist siyasal akımlardır. Bu akımların başarısında devletin devrimci örgütlere ve devrimci mücadele dinamiklerine yönelik sürdürdüğü sistematik saldırıların yıldırıcı etkisinin büyük bir payı vardır. Emekçi katmanların sistematik faşist baskı ve saldırılarla terörize edilmesi, düzenin icazet alanını politik varoluş imkanı olarak kullanan sosyal-reformist siyasal akımlara da etkinlik alanı yaratmaktadır.

Komünist hareketle sınıf hareketinin bir ilk buluşmasını gerçek manada sağlamanın ve işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını örgütleme çabamızın önünde yalnızca kendi öznel yetersizliklerimiz değil, bir de böylesi engeller bulunmaktadır. 1 Mayıs çalışmasını planlarken zayıf yanlarımıza ilişkin açık bir bilince ve siyasal hedeflerimizi tanımlarken karşılaşacağımız güçlüklere ilişkin bir açıklığa sahiptik.

1 Mayıs'a hazırlık süreci

Her bölge-işkolunda geziler düzenleme hedefimizi belli ölçülerde başarıyla tamamladık. Tekstil işkolunda ve genç işçilerin yoğunlaştığı bir semtte yapılan geziler vesilesiyle buluştuğumuz işçi arkadaşlar ile omuz omuza, 1 Mayıs gündemi ve sorumlulukları üzerinden çevremizdeki daha geniş kitleleri seferber etme çalışması içine girdik. Sınıf devrimcilerinin propaganda malzemelerini daha geniş kitlelere dolaysız ulaştırma olanağı da sunan bu tarz bir çalışmanın, devrimci 1 Mayıs için işçi

seferberliğinin örgütlenmesinin, işçi kitlelerine dışardan seslenen binlerce propaganda malzemesinin uyandıramayacağı bir etkiyi yarattığını söyleyebiliriz.

Birçok propaganda malzemesini ve yöntemini bir arada kullandık. 1 Mayıs çalışmasında bu yıl içerden ve dışardan, dolaylı ve dolaysız, merkezi ve yerel araç ve yöntemleri birarada kullanarak yeni bir tarzı tutturmaya çalıştık, asgari bir başarı da sağladık. İşçi kitle gezileri, sendikalar ve işçi dernekleri üzerinden müdahele, 1 Mayıs bildirileri, İşçi Bülteni, Bülten 1 Mayıs özel sayısı, yanısıra yazılamalar, kuşlamalar üzerinden 1 Mayıs çağrısı vb. bir kampanya tarzında örgütlendi. Fabrika ve fabrika işçilerinin oturduğu semtleri hedef alarak ve belirli bölgeler üzerinde yoğunlaşarak binlerce propaganda-ajitasyon, siyasal teşhir ve çağrı aracı kullanıldı.

Devrimci 1 Mayıs için üç cepheden birlikte yüklendik. Sınıf çalışması dışında gençlik ve Kamu emekçileri kitlesine dönük bağımsız-özerk çalışmalar yürütüldü. Öğrenci gençlik içinde iki fakültede Devrimci 1 Mayıs için Birleşik Öğrenci Komitelerini örgütlemek için sunduğumuz öneri, grupçu yaklaşımlar dışında kalan kesimler tarafından sahiplenildi.

Kamu emekçileri kitlesine yönelik çalışma, esasta birimler üzerinde yoğunlaştı. Bülten üzerinden

Gençlik güçlerimiz işçi sınıfı ile omuz omuzaydı

İzmir'de 1 Mayıs faaliyeti döneminde işçi ve emekçilere dönüş siyasal çalışmanın pratik görevlerinde aktif görev alan gençlik güçlerimiz kendi alanlarına dönük çalışmayı kısa bir sürece sığdırmak zorunda kaldılar. Son bir haftaya sıkışan bu çalışmanın ortaya çıkardığı sonuçlar ise son derece olumlu ve anlamlı oldu.

Gençlik içinde 1 Mayıs çalışmasının esasları belirlendikten sonra yürütecek etkinlikler tanımlandı. Kısa bir bildiri çıkartıldı. Toplantılar için görev bölüşümü yapıldı. Çalışmaya aktif olarak katılacak çevre ilişkileri ile toplantılar düzenlendi. Bu toplantılarda devrimci bir 1 Mayıs'ın öğrencilerin gündemine sokulması için neler yapılabileceği tartışıldı. Devrimci 1 Mayıs için bir gençlik platformu örgütlemek ve bu platformla sınıf saflarında 1 Mayıs'a katılmak kararı alındı. İki fakültede 1 Mayıs gündemli toplantılar düzenlendi. Bu toplantılarda çeşitli çevrelere ortak platform örgütleme önerisi götürüldü. Bir yandan bu içerikte bildiriler dağıtılırken (700 adet) bir yandan da sözlü propaganda çalışması yürütüldü. Öğrenciler platformla birlikte sınıf saflarına davet edildi. Grupçu yaklaşımlara ve sınıf dışı anlayışlara takılan bu önerilerimiz mevcut grupların dışında hareket eden bağımsız bir öğrenci kitlesi nezdinde olumlu karşılandı. Tüm bu süreçlerde 60-70 kadar genç öğrenci ile doğrudan ilişki kuruldu. Ev toplantıları düzenlendi. İşçi sınıfının, kamu emekçilerinin ve gençliğin birleşik mücadelesinin taşıdığı önem vurgulanarak, böyle bir mücadelede ilerici ve devrimci gençlik güçlerine düşen görevlere dikkat çekildi. Mücadele birliğinin ilk taşlarının bu 1 Mayıs vesilesiyle yerine konulması gerektiği fikri canlı bir destek buldu.

"Herkese iş, herkese parasız bilimsel eğitim!" pankartı ile işçilerle birlikte yürümek için Birleşik Metal-İş sendikasına gelen 30 kişilik gençlik grubu sendikacıların olumsuz tavrıyla karşılaştı. Sendikacılar gençlik güçlerinin işçi kortejinde yürümesine sıcak yaklaşmadıkları gibi, pankarta da müdahale ettiler. Sendika kortejinde işçi katılımının zayıf olmasının da etkisiyle tüm bunlar başlangıçta gençlik güçleri üzerinde olumsuz bir etki yarattı. Gerek gerici tutumlara karşı aldığımız kararlı tavır, gerekse sınıf hareketinin ve sendikacıların bugün içinde bulundukları durum hakkında önden yaptığımız bilgilendirmelerin etkisiyle, kısa sürede üzerlerindeki yabancılığı atan gençler coşkulu havaya yeniden girdiler. Bu andan başlayarak başından sonuna kadar aktif bir tutum aldılar. Genç işçilerle birlikte sınıf devrimcilerini işçi kortejinden yalıtma girişimlerini boşa çıkartma çabası ortaya koydular. Devrimci sınıf tutumunu ve sloganlarını sahiplendiler. 4 saat süren miting etkinliği boyunca genç işçilerle omuz omuza sınıf disiplininin bütün gereklerine uygun bir biçimde davrandılar.

Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm!

kentteki çeşitli işyerlerine yönelik faaliyet örgütlendi. Birimlerde 1 Mayıs komiteleri örgütleyerek iş bırakma hedefimiz 1 Mayıs kutlamalarının saat 17.00'ye alınması nedeniyle bir ölçüde boşluğa düştü. Çalışmalarımızı yine de iş bırakarak alanlara çıkma propagandası ve 1 Mayıs'a kitlesel katılımı örgütlemek için komiteler üzerinden yürüttük.

Sonuç olarak, etkili, başarılı ve geleceğe önemli bir kazanımlar bırakan bir 1 Mayıs faaliyeti dönemi geçirdik. Böylesi bir çalışma üzerinden 1 Mayıs gösterilerinde işçi kitleleriyle birlikte yerimizi aldık.

1 Mayıs İzmir mitingi

Komünist hareket 1 Mayıs İzmir mitinginde de, birer çizgi olarak sınıf ve kitle dışında devrimciliğin açmazı ile sınıf ve kitle içinde reformizm çıkınazı dışında üçüncü bir yolu, işçi ve emekçi kitlelerin düzene ve onun barikatlarına karşı devrimci sınıf mücadelesi için yegane çıkış yolunu, sınıfın devrimci duruş biçimini alanda temsil etti. Sendika bürokrasisi ve reformist akımların sınıf devrimcilerini sınıf kitlelerinden tecrit etme ve devrimci etkinliğini engelleme çabasını boşa çıkararak!

DİSK'e bağlı değişik sendikaların yanında ve KESK'e bağlı sendikaların içinde yeralan kortejlerimiz son derece disiplinliydi. Talepleri de içeren sloganlar en uygun biçimde ve zamanlamayla atıldı. Gençlik güçlerimiz yürüyüşe "Herkese İş, Herkese Bilimsel Parasız Eğitim!" pankartıyla sendika kortejlerinin yanında katıldılar. Katılım biçimimiz son derece etkiliydi ve ilgi uyandırdı. Yürüyüşte ve alanda; "1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak!", "Düzen çürüyor, emekçiler yürüyor!", "Makina Kalıp işçisi sınıfı için direniyor!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kahrolsun MGK, MİT, CİA, Kontrgerilla!", "Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!" vb. şiarların işçi kortejleri içinden canlı bir şekilde atılması kitlede ilgi, sempati ve yer yer katılım, sendika ağalarında ise şaşkınlık yarattı. Anlaşılan tertip komitesi önden o kadar ince eleyip sık dokuması karşısında devrimcilerin alana bu kadar erken girmiş olmasını beklemiyordu.

Bu 1 Mayıs'ta alanı politik açıdan etkilemekle, devrimci şiarları duyurmakla yetinmek durumunda kaldık. Gelecek 1 Mayıs'larda işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'larını parti önderliğinde tüm görkemiyle kutlayacağız. Gelecek proletarya davasının, gelecek sosyalizmindir!

"Demokrasi" ve diktatörlük...

(Başlarafı s.23'de)

orada mülksüzleştirenlerin mülksüzleştirilmesi henüz başlamadı. Böyle bir mülksüzleştirme başladığında, bu direniş umutsuzca, çılgınca olacaktır. Scheidemann ve Kautsky'ler, Austerlitz ve Renner'ler bunu kendilerinden ve işçilerden gizliyor ve böylece proletaryanın çıkarlarına ihanet ediyorlar, en tayin edici anda sınıf mücadelesi ve burjuvazinin boyunduruğunu silkip atma pozisyonundan, proletarya ile burjuvazi arasında uzlaşma pozisyonuna, "sosyal barış" pozisyonuna, ya da sömürücülerle sömürülenleri uzlaştırma pozisyonuna geçiyorlar.

"Devrimler tarihin lokomotifidir" demiştir Marks. Devrimlerde hızlı öğrenilir. Almanya'nın ve Avusturya'nın kent ve kır işçileri, Scheidemann ve Kautsky'ler, Austerlitz ve Renner'lerin sosyalizme ihanetini hızla kavrayacaklardır. Proletarya, bu "sosyal-hainler"i, bu sözde sosyalist ve eylemde sosyalizm hainlerini, aynı küçük-burjuva ve darkafalıları, Menşevikleri ve "Sosyal-Devrimciler"i Rusya'da nasıl silkip attıysa, aynen öyle silkip atacaktır. Proletarya, yalnızca, en demokratik burjuva cumhuriyet de olsa burjuva devletin yerine, (Marks'ın; Scheidemann ve Kautsky'nin tahrif ve ihanet ettiği Marks'ın o kadar çok sözünü ettiği) Paris Komünü tipinde bir devlet ya da Sovyetler tipinde bir devlet konmasının, sosyalizme giden yolu açabileceğini anlayacaktır, hem de adı geçen "lider"lerin egemenliği eksiksiz hale geldiği ölçüde daha hızlı anlayacaktır. Proletarya diktatörlüğü insanlığı sermayenin boyunduruğundan ve savaşlardan kurtaracaktır.

23 Aralık 1918

Seçme Eserler, Cilt: 7, İnter Yayınları, s.232-236

Gezimize saldırıp işçileri karakollara doldurdular

Tavrımız net: Size ifade vermiyoruz!

Faaliyetlerimize 1 Mayıs'a bir ay kala başladık. İlk olarak iki yerel işçi platformu toplantısı yaptık. Toplantılardaki amacımız 1 Mayıs'a işçi sınıfı içinde etkin bir şekilde hazırlanmaktı. 1 Mayıs'ın işçi sınıfı için ne anlama geldiğini anlatmak, bunun üzerinden sınıfın en azından ulaşabildiğimiz duyarlı kesimlerini harekete geçirebilmekti. Çeşitli bölgelerde yapılan bu toplantılara önemli sayıda işçi katılımı oldu. Bu toplantılardan alınan güçle tüm platformların ortak gezisi (bu aynı zamanda 3. toplantı olacaktı) için etkin bir çalışma yürüttük.

İşçilerin ve emekçilerin biraraya gelmesine tahammül edemeyen sermaye devleti, faşist kolluk kuvvetleriyle geziye, otobüs kalkış yerlerinden saldırıp katılan işçileri gözaltına aldı. Birçok işçi sempatizan ve yoldaşımız gözaltında militanca bir tavır sergilediler. İfade vermeyi reddettiler.

Gezi sabahı yoldaşımla beraber otobüsün kalkacağı durağa giderken sivil bir otomobil yanımızda durdu. İPolis olduklarını söyleyip bize nereye gittiğimizi sordular. Yanımızdaki piknik çantasını göstererek pikniğe gideceğimizi söyledik. Üst araması yaptıktan sonra kimliklerimizi alarak bizi karakola götürdüler. Karakolda ifade vermeyeceğimizi söyleyince işkence yapmakla tehdit edip bizi korkutacaklarını sandılar. Oysaki tavrımız netti.

Daha sonra bizi ayrı ayrı boş bir odaya çekip sorgulamaya başladılar. Tehditlerle bir şey elde edemeyince küfür ve hakaret eşliğinde dayak faslına başladılar. Bunlar bir sonuç vermeyince aldıkları yere götürüp serbest bıraktılar.

Polisin saldırısından sonra pikniğe getireceğimiz işçilerle konuşup saldırıyı değerlendirdiğimizde görüldü ki, saldırı yılgınlık yerine daha da bilenmemizi sağlamıştı.

1 Mayıs günü sendikamızın kortejinde yerimizi aldık. Kortej oluşturulmaya başlandığında işçilerin birliğini ifade eden "Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın proletarya enternasyonalizmi" yazılı pankartımızı açtık, ama sendika bürokratları engellemeye çalıştılar. Sendika bürokratları bu tavırlarıyla işçilerin birliğinden ne kadar korktuklarını göstermiş oldular. Biz alana doğru yürüyüşe başladığımızda sendika kortejinde pankartımızı açtık ve pankartımız altında yürüdük.

Yürüyüş boyunca ve alanda sık sık slogan atıldı; "Yaşasın 1 Mayıs-Biji Yek Gulan!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", " "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" Alana girdiğimizde devrim şehitleri için saygı duruşu yaptık. Ardından bütün kitlenin katılımıyla 1 Mayıs marşını çoşkulu bir şekilde söyledik.

Sendika bürokratlarının konuşmaları zaman zaman sloganlar, yuhalamalar ve ıslıklarla kesildi. Konuşmalar bittikten sonra polisin arama noktasının öte yanındaki bir grup devrimciye saldırdığı haberi duyuldu. Protesto için devrimci dayanışmayı öne çıkaran, devlet terörünü lanetleyen sloganlar atarak, saldırının yapıldığı yöne kortej oluşturarak yürümeye başladık. Bu yöndeki saldırının sona erdiği, ancak çatışmaların Okmeydanı'nın ara sokaklarında yer yer devam ettiği haberi üzerine yönümüzü değiştirdik. Sloganlar atarak yürüdük ve 1 Mayıs marşı söyleyip dağıldık.

Esenyurt'tan bir tekstil işçisi

Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi

EKSEN YAYINCILIK

Devletin denetim çabası ve devrimci sorumluluk

1 Mayıs öncesi süreçte İzmir'de örgütlü varlığı bulunan gruplar ve yasal partiler, geçen yıllarda olduğu gibi, kitlelerin bilincine seslenen sözüedilebilir bir faaliyet yürümediler. Bu durum sahip oldukları güç ve imkanlarla ilgili değil, bir perspektif içinde biçimlenen bilinçli bir tercihtir. ÖDP, EMEP ve SİP gibi partilerin son haftaya ve son birkaç güne sıkıştırılan afiş ve bildiri çalışması yanında sınırlı olarak Kızıl Bayrak, ODAK ve HÖP afişlerine rastlamak mümkün oldu. İzmir ve çevresinde güçleri olan öteki devrimci çevrelerin kitlelere yönelik herhangi bir propaganda-ajitasyon ve teşhir aracıyla çalışma yürüttükleri söylenemez. Sol hareket ve daha özelde de devrimci çevreler belli güçlere sahip oldukları halde etkili bir siyasal faaliyete girişmeyebiliyorlar. Açık alan ve yasal çalışmalara karşı gösterilen tahammülsüzlük (afişlerinin son parçasına kadar sökülmesi, büro baskınları vb.) bir devlet politikasıdır ve tam da bu genel geri duruşu kalıcılaştırmayı hedeflemektedir. Bu politikanın etkisiz hale getirilememesi yarın devrimci hareketin üzerinde ezici bir ağırlığa dönüşecektir. Semt ve gençlik merkezli yürütülen bire bir çalışmalardan kuşkusuzki sözedilebilir. Ancak bu sınırlı çalışmanın yine de kortejine insan katmanın ötesinde bir etkisi ve anlamı yoktur.

İllegal cephede ise, açık alan cephesinden çok daha vahim bir durum sözkonusudur. Semtlerde yapılan sınırlı yazılamalar dışında devrimci örgütler adına tam bir ölüm sessizliği sözkonusudur. Ve ilginçtir bu durum bir huzursuzluk konusu olmadığı gibi, bu boşluğu giderme çabalarına da yolaçmayabilmektedir. Bu durum son üç yıldır kanıksanmıştır. Reformizm gücünü biraz da bu boşluk üzerinden bulmaktadır.

Bir yeraltı örgütünün böylesi bir dönemde ve siyasal polisin yeraltına yönelik gerçekleştirdiği tasfiye operasyonlarından sonra kendini yeniden üretmesi ve konumlandırmasının güçlükleri anlaşılabilir. Bunun zaman alacağı da. Ne var ki sorun bundan kaynaklanmıyor. Ortada kanıksanan bir durum var. Devlet de bu durumu fırsat bilerek, devrimci grupların açık alanlar üzerinden de bir etkinlik göstermesini engellemeye, devrimci etkinliği tümden etkisizleştirmeye çalışmaktadır. Mevcut grupların buna karşı bulduğu tek çözüm ise kısmi bir legal dergi çalışmasının yanısıra, ara sıra duvarlara yazı yazmak ve birebir ilişkilerle tutunmaya çalışmaktır.

Devletin belli bir denetim kurduğu, üstünlüğü ele aldığı ve bunu derinleştirerek sürdürmeye çalıştığı bir dönemde, işçi sınıfı ve emekçi kitleleri bilinçlendirme ve devrimci eylemini yükseltme dışında bir çözüm olabilir mi? Faşist saldırganlığı yığın hareketine dayanmaksızın dizginlemek mümkün mü? Elbette hayır! İşte gariplik de burada ortaya çıkmaktadır. Bu durumu politik açıdan sorgulamak ve devletin politikasına karşı yığın hareketini geliştiren politikalar üretmek düşünülen bir husus olmayabiliyor. Devrimcilik iddiasındaki grup ve çevrelere egemen olan bir tür apolitizmdir. Bu apolitizmin tek politikası kör tuttuğunu bilir misali alana nasıl girelim, üst aratalım mı aratmayalım mı, örgüt pankartı açalım mı açmayalım mı? vb. oluyor.

Sermaye devletinin ciddi bir hazırlıkla girdiği 1 Mayıs sürecinde istediği sonuca ulaşması hiç de zor olmadı. Devrimci illegal çalışmayı engelleme, reformizme serbestlik tanıma, açık alan üzerinden yürütülen çalışmanın önünü kesme ve faaliyeti ertesi gün iz bırakınamacasına ortadan kaldırmayla birleşen

genel bir baskı ve denetim ile bunu tamamlayan medyanın karşı devrimci saldırısı, hepsi birarada genel hakimiyeti elde tutmaya yetiyor. Oysa sermaye devleti bununla yetinmeyip işin bir de sağlama alma ihtiyacı duyuyor. ESK üzerinden kolayca teslimiyete zorladığı sendikacıları tertip komitesine atayarak, işçi ve emekçi kitlelerinin etkin ve yaygın katılımının önüne içerden güçlü bir barikat daha çekiyor. Devrimci çevreler, birincisi; düzenin kent üzerindeki bu hakimiyetine anlamlı bir ön çalışmayla yarmaya çalışmayarak, ikincisi; içerden çekilen bu barikatı görmeyerek tam bir apolitizme, çocuksu bir grupçuluğa teslim oluyorlar. Öyle ki, bu yıl polis barikatlarının arama noktalarının geçen yıllara oranla daha zayıf tutulması ('97'de üç çember ve aramadan geçerek kitleler alana girebiliyordu) sermaye devletinin işi esasta çözmüş olmasının verdiği rahatlığın bir sonucudur. Kent üzerinde etkili olmayan ve sınıf kitlelerinin gündemine güçlü bir şekilde sokulmayan bir 1 Mayıs sürecinden sonra, geniş sınıf kitlesi fabrikalara tıkılıp, katılım sağlayan işçiler tam teşekküllü sendikal cenderenin denetimine alındıktan sonra, 2-3 grubun yürüyüş güzergahının müsait bir yerinde örgüt pankartı açarak yürüyüp yürümemesinin hiçbir anlamı kalmıyor. Sınıf ve kitlelerden yalıtılmış, devrimci bir müdahaleden uzak tutulmuş bu kortejlerin yoğun ve çok yönlü denetim altında hiç bir müdahale şansı kalmıyor. Tersine böyle bir durumda, devletin müdahaleleri daha da kolaylaşıyor. 1 Mayıs sonrasında bütün katılanları kameraya alarak teşhis edip operasyonlarla ele geçirme şansını elde ediyor. Her 1 Mayıs sonrasında değişmeyen bir durum da budur.

Verili olanın (eldeki gücün) verili günde (1 Mayıs'ta) değerlendirilmesi esas alındıktan sonra ortaya çıkan manzaradan rahatsız olmuyorlar. Bu manzarada ne kadar iyi-görkemli bir yer tuttukları üzerinden hummalı bir propaganda çalışması yürütmeleri de hiç garip kaçmıyor. Bu küçük-burjuva devrimciliğinin tarzıdır ve bu tarzın kırılması zaman alacaktır. Bu nedenle de tüm bu davranışları yadırgamıyoruz. Yadırgadığımız ve anlaşılmaz bulduğumuz durum şudur: Sözünü ettiğimiz bu küçük-burjuva devrimci çevreler ellerinde tutukları bu politik gücü kitlelere dönük pratik siyasal çalışma alanında neden değerlendirmiyorlar? Bu yapılsaydı hiçbir itirazımız olmazdı. Kendi içinde yine de bir tutarlılık bulunurdu. Herkesin kendi ihtiyaçlarına göre biçilmiş politika yapma hakkına saygı duyulurdu.

Anlaşılması kolay olmayan bir öteki husus da şudur: Milyonlarca işçi sömürü cehennemi fabrikalarında böyle bir günü sıradan bir gün olarak geçirirken, devrimci hareket bu alana en küçük bir çalışma götürmezken, çalışma bir yana böyle bir kaygı duymazken, İstanbul da dahil işçi sınıfının çıktığı alanlarda, oralarda kurulu kürsülerde düzenin sendikal korucularının hakimiyeti kırılmazken, sermaye düzeninin dört bir yandan sınıf üzerinde kurduğu tahakküm bir milim bile yerinden oynatılamazken, birkaç grupla oluşturulan güç birliklerinin ya da tek tek grupların çatışarak ya da çatışmayarak alana çıkması nasıl oluyor da 1 Mayıs'ı kızıllaştırıyor? Nasıl oluyor da bir çatışmada alınan yenilgi (hiç de çatışma alanında alınan yenilgiyle aynı şey değil) bir anda zafer oluyor? Çocuksu bir güç gösterisini sınıfın militan kitlesel ve uzun vadeli mücadelesine ikame ederek sol hareketin varacağı yer bir politikasızlık ve tükeniştir. Sınıf kitleleri-emekçiler çatışmaz diyenler, 4-5 Mart Ankara'da bütün sindirme yöntemlerine rağmen tuttuğu mevziyi terketmeyerek direnen kamu emekçileri ile son 1 Mayıs'taki kendi grupçu tutumlarını bir karşılaştırsınlar. Hangisi daha militan, hangisi daha kararlı? Daha da önemlisi, hangisinin verdiği mesaj doğrudan yerini buluyor, etkisini gösteriyor? Eğer İstanbul '98 bir zaferse, eğer İzmir '98 de bir başarı varsa, bu sermaye düzeninin sendikal bürokrasi üzerinden elde ettiği bir başarı ve zafer olabilir. Dar kadro eylemleriyle, mezhepçi kaygı ve bakışla girişilen eylemlerin gerici barikatları parçalayamadığı açıktır.

K. ERHAN

da "saf demokrasi" olarak nitelemeye zorunludur. Scheidemann ve Kautsky'ler, Austerlitz ve Renner'ler (artık ne yazık ki Friedrich Adler'in de yardımıyla) bu yalanı ve ikiyüzlülüğü destekliyorlar. Buna karşılık Marksistler ve komünistler onu teşhir ediyor, işçilere ve emekçi kitlelere açıkça ve dobra dobra gerçeği söylüyorlar: demokratik cumhuriyet, Kurucu Meclis, genel seçimler vs. gerçekte burjuvazinin diktatörlüğüdür ve emeğin sermayenin boyunduruğundan kurtuluşu için, bu diktatörlüğün yerine ***proletarya diktatörlüğünün*** geçmesinden başka yol yoktur. Yalnızca proletarya diktatörlüğü, insanlığı sermayenin boyunduruğundan, burjuva demokrasisinin, bu ***zenginler için*** demokrasinin yalanından, yalancılığından ve ikiyüzlülüğünden kurtarabilir, yalnızca o ***yoksullar için*** bir demokrasi kurabilir, yani demokrasinin nimetlerini ***gerçekten*** işçilere ve en yoksul köylülere açabilir, oysa şimdi (en demokratik ***-burjuva-*** cumhuriyette bile) emekçilerin büyük çoğunluğu bu nimetlerden ***gerçekte*** men edilmiştir.

Örneğin toplantı ve basın özgürlüğünü alalım. Scheidemann ve Kautsky'ler, Austerlitz ve Renner'ler, Almanya ve Avusturya'da şu anki ulusal meclis seçimlerinin "demokratik" bir şekilde cereyan ettiğine işçileri temin ediyorlar. Bu bir yalandır, çünkü toplantılar için uygun en iyi binaların onda dokuzunu, kağıt stoklarının ve matbaaların vs. onda dokuzunu ***pratikte*** kapitalistler, sömürücüler, Junkerler ve spekülatörler ellerinde bulundurmaktadır. Kentte işçi, kırda yanaşma ve gündelikçi, gerek (saflarına ne yazık ki Friedfich Adler'in de geçtiği Bay Kautsky ve Renner'lerin koruduğu) "kutsal mülkiyet hakkı" tarafından, gerekse de devlet iktidarının burjuva aygıtı, yani burjuva memurlar, burjuva yargıçlar vs. tarafından demokrasiden ***fiilen*** dışlanır. Alman "demokratik" (burjuva demokratik) cumhuriyetinde şimdiki "toplantı ve basın özgürlüğü" bir yalan ve ikiyüzlülüktür, çünkü bu ***fiilen, varlıklılar için*** basını satın alma ve ona rüşvet verme ***özgürlüğüdür, varlıklılar için,*** halkı burjuva gazete yalanlarının ağusuyla uyuşturma ***özgürlüğüdür, varlıklılar için,*** konakları, en iyi binaları vs. "mülkiyet"leri olarak ellerinde tutma özgürlüğüdür.

Proletarya diktatörlüğü, konakları, en iyi binaları, matbaaları ve kağıt depolarını emekçilerin yararına kapitalistlerin ***elinden alır.***

Bu, "genel", "saf" "demokrasi"nin yerine, "bir sınıfın diktatörlüğü"nü geçirmek olacaktır, diye sizlanıyor Scheidemann ve Kautsky'ler, Austerlitz ve Renner'ler (yabancı düşüncedaşları Gompers, Henderson, Renaudel, Vandervelde ve suç ortaklarıyla birlikte).

Bu doğru değil, diye yanıtlıyoruz. Bu, (demokratik burjuva cumhuriyet biçimleri aracılığıyla ikiyüzlülükle gizlenen) burjuvazinin gerçek diktatörlüğünün yerine proletaryanın diktatörlüğünü geçirmek olacaktır. Bu, varlıklılar için demokrasinin yerine yoksullar için demokrasinin konması olacaktır. Bu, bir azınlık için, sömürücüler için toplantı ve basın özgürlüğünün yerine, halkın ***çoğunluğu*** için, emekçiler için toplantı ve basın özgürlüğünün konması demektir. Bu, dünya tarihi açısından demokrasinin dev bir ***genişlemesi,*** yalandan gerçeğe dönüşümü olacak; insanlığın "en demokratik" ve en cumhuriyetçisi de dahil, her ***burjuva*** demokrasisini ***deforme*** eden ve sınırlayan sermayenin zincirlerinden kurtuluşu olacaktır. Bu, burjuva devletin yerine proleter devletin ikamesi olacatır, ve bu ikame esasen devletin sönüp gitmesinin biricik yoludur.

Bu hedefe bir sınıf diktatörlüğü olmadan neden ulaşılamaz? "Saf" demokrasiye neden doğrudan geçilemez? -diye soruyor burjuvazinin ikiyüzlü dostları, ya da onlar tarafından aptallaştırılmış naif küçük-burjuvalar ve darkafalılar.

Yanıtlıyoruz: çünkü her kapitalist toplumda ya burjuvazi ya da proletarya tayin edici öneme sahip olabilir, buna karşılık küçük mülk sahipleri kaçınılmaz olarak, "saf", yani sınıflar dışı ya da sınıflarüstü bir demokrasi düşü gören kararsız, güçsüz, aptal hayalciler olarak kalırlar. Çünkü bir sınıfın diğerini ezdiği bir toplumdan, yalnızca ezilen sınıfın diktatörlüğü sayesinde çıkılabilir. Çünkü yalnızca proletarya, burjuvaziyi yenecek, onu devirecek durumdadır, çünkü kapitalizmin birleştirdiği ve "eğittiği" proletarya, küçük-burjuva koşullar içinde yaşayan emekçilerin kararsız kitlesini peşine takmayı ya da en azından "tarafsızlaştırmayı" başarabilecek tek sınıftır, çünkü sadece munis küçük-burjuvalar ve darkafalılar, sömürücülerin ***direnişini*** uzun süre ve şiddetle ***bastırmadan*** sermayenin boyunduruğunu silkip atma düşünü görebilir ve kendileriyle birlikte işçileri bununla aldatabilir. Almanya'da ve Avusturya'da bu direniş henüz açıkça gündeme gelmedi, çünkü

(Devamı s. 19'da)

"Demokrasi" ve diktatörlük üzerine

V. İ. LENİN

Berlin'de yayınlanan "Rote Fahne" ve Viyana'da yayınlanan Alman Avusturyası Komünist Partisi'nin organı "Weckruf"un Moskova'ya ulaşan birkaç sayısı, bize, emperyalist haydutların savaşını desteklemiş olan sosyalizm hainlerinin, bütün o Scheidemann, Ebert, Austterlitz ve Renner'lerin, Almanya ve Avusturya devrimci proletaryasının gerçek temsilcilerinden layık oldukları reddiyeyi aldıklarını gösteriyor. III. Enternasyonal'in yaşam gücünü ve gelişimini kanıtlayan bu iki organı hararetle selamlıyoruz.

Öyle görünüyor ki şu anda gerek Almanya'da gerekse Avusturya'da devrimin ana sorunu şudur: Kurucu meclis mi, Sovyet iktidarı mı? Müflis II. Enternasyonal'in Scheidemann'dan Kautsky'ye tüm temsilcileri, Kurucu Meclis'i savunuyor ve bakış açılarını diktatörlüğe karşı "demokrasi" savunusu olarak adlandırıyorlar (hatta Kautsky işi "saf demokrasi"ye vardırdı). Kautsky'nin görüşlerini, Moskova ve Petrograd'da yeni yayınlanan "Proleter Devrim ve Dönek Kautsky" broşüründe ayrıntılı olarak inceledim. Şimdi artık tüm ileri kapitalist ülkeler için fiilen gündemde olan tartışma konusunun özünü kısaca ortaya koymaya çalışmak istiyorum.

Scheidemann ve Kautsky'ler, kitleleri aldatmak ve ***bugünkü*** demokrasinin ***burjuva*** karakterini onlardan gizlemek için, "saf demokrasi"den ya da basitçe "demokrasi"den söz ediyorlar. Burjuvazi tüm devlet iktidarı aygıtını elinde tutmaya devam etsin, bir avuç sömürücü şimdiye kadarki burjuva devlet mekanizmasından kendisi için yararlanmayı sürdürsün! Burjuvazi bu türden koşullar altında gerçekleştirilmiş seçimleri, "özgür", "eşit", "demokratik", "genel" seçimler olarak göstermeyi elbette sever, çünkü bu sözler gerçeği gizlemeye, üretim araçlarının mülkiyetinin ve politik iktidarın sömürücülerin elinde, bu yüzden, sömürülenler için, yani halkın muazzam çoğunluğu için gerçek bir özgürlükten, gerçek bir eşitlikten hiçbir şekilde söz edilemeyeceğini saklamaya hizmet eder. Bugünkü demokrasinin burjuva ***karakterini*** gizlemek, bunu genel demokrasi ya da "saf demokrasi" olarak göstermek, burjuvazi için avantajlı ve kaçınılmazdır, ve bunu tekrarlayan Scheidemann'larla Kautsky'ler, gerçekte proletaryanın bakış açısını bırakıp burjuvazinin safına geçerler.

Marks ve Engels, "Komünist Manifesto"ya Önsöz'ü son kez imzaladıklarında (1872'deydi), işçilerin dikkatini özellikle, proletaryanın hazır (yani burjuva) devlet aygıtını basitçe ele geçirip kendi amaçları için kullanamayacağı, aksine onu paramparça etmek, yok etmek zorunda olduğuna çektiler. Dönek Kautsky, bu en önemli marksist gerçeği işçilerden gizlediği ve Marksizmi temelden tahrif ettiği "Proletarya Diktatörlüğü" üzerine bir broşür yazdı. Ve Bay Scheidemann'larla ortaklarının bu broşüre ihsan eylediği övgü, doğal olarak, burjuvazinin saflarına geçen biri için burjuvazinin ajanlarından bütünüyle hakedilmiş bir övgüdür.

Kapitalistler ve spekülatörler gaspederek biriktirdikleri "mülkiyet"leri ve "hazır" devlet iktidarı aygıtı üzerinde tasarrufta bulunmaya devam ederken, işçilerin ve tüm emekçilerin yalnızca kapitalist ücretli kölelikten dolayı, dört yıllık bir yağma savaşından dolayı da açlıktan öldüğü, soyulup soğana çevrildiği, mahvolduğu ve eziyet gördüğü yerde, saf demokrasiden, genel demokrasiden, eşitlik, özgürlük, genellikten söz etmek, emekçilerle ve sömürülenlerle alay etmektir.

Bu, işçilere, feodalizme kıyasla burjuva demokrasisinden olağanüstü bir tarihsel ilerleme olarak yararlanmak zorunda olduğunu, fakat bu arada bir an bile bu "demokrasi"nin burjuva karakterini, tarihsel sınırlılığını ve darlığını unutmamasını, "devlet"e "batıl inanç"ı paylaşmamasını, devletin sadece bir monarşide değil, demokratik bir cumhuriyette de, bir sınıfın bir başka sınıf tarafından baskı altında tutulma aygıtı olduğunu unutmamasını öğretmiş olan Marksizmin temel doğrularıyla alay etmektir.

Burjuvazi ikiyüzlülük yapmaya ve gerçekte burjuvazinin bir diktatörlüğünü, sömürücülerin emekçi kitle üzerinde diktatörlüğünü temsil eden ***(burjuva)*** demokratik cumhuriyeti "genel halk iktidarı" olarak, genel demokrasi olarak ya

(Devamı s.23'te)